

Národní pedagogický institut
České republiky

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání

15. 5. 2026

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání

**Očekávané výsledky učení RVP ZV
včetně minimální doporučené úrovně**

Dokument obsahuje závazné části RVP včetně metodické podpory dostupné k datu exportu.

Aktuální data RVP včetně metodické podpory jsou vždy dostupná na adrese <https://prohlednout.rvp.cz>.

Obsah

Poznámky	6
Úvod	7
Základní gramotnosti	9
Čtenářská a pisatelská	9
Vztah ke čtení a čtenářství, psaní a pisatelství	9
Budování porozumění v četbě a v procesu psaní	9
Kritické čtení a psaní	10
Porozumění vlastnímu čtení, čtenářství, psaní a pisatelství	10
Logicko-matematická	11
Matematická reflexe	11
Použití matematiky	11
Matematické uvažování	12
Modelování matematického problému	12
Klíčové kompetence	13
Klíčová kompetence k učení	13
Umění se učit	13
Smysl a cíl učení, celoživotní učení	13
Klíčová kompetence komunikační	13
Vyjadřování	13
Porozumění	14
Aktivní naslouchání	14
Vícejazyčnost	14
Klíčová kompetence osobnostní a sociální	15
Vlastní wellbeing	15
Resilience: odolávání obtížným situacím	15
Identita	15
Empatie a porozumění druhým	16
Budování a udržování zdravých vztahů	16
Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti	16
Respektující vztah k životu a světu	16
Zohledňování propojenosti světa	17
Směřování k udržitelné budoucnosti	17
Odpovědné rozhodování a jednání	17
Aktivní občanství, participace a přesvědčení o vlastním vlivu (zmocňování)	18
Klíčová kompetence k podnikavosti a pracovní	18
Nápady, příležitosti a výzvy	18
Mobilizování zdrojů	18
Realizace akcí, aktivit, projektů	19
Spolupráce a týmová práce	19
Klíčová kompetence k řešení problémů	19
Řešení běžných problematických situací	19
Kritické hodnocení a využití vědeckého poznání	20
Badatelství	20
Práce s informacemi a kritické myšlení	20
Klíčová kompetence kulturní	21
Kulturní kontext	21
Umění a kultura jako prostředek komunikace	21
Kulturní a umělecké sebevyjádření	21
Kulturní identita a rozmanitost	22
Klíčová kompetence digitální	22
Digitální informace a data	22
Zapojení do společnosti prostřednictvím digitálních technologií	22
Tvorba digitálního obsahu	23
Bezpečnost v digitálním prostředí	23
Digitální vývoj a inovace	23
Průřezová témata	24
Péče o sebe a druhé	24

Společnost pro všechny	25
Udržitelné prostředí	26
Vzdělávací oblasti	28
Jazyk a jazyková komunikace	28
Český jazyk a literatura	28
Český jazyk a literatura	28
Anglický jazyk	31
Recepce	31
Produkce	32
Interakce	33
Mediace	34
Další cizí jazyk	34
Recepce	34
Produkce	34
Interakce	35
Mediace	35
Matematika a její aplikace	35
Matematika	35
Číslo a početní operace	35
Měření a výpočty	37
Geometrie v rovině a v prostoru	37
Statistika a pravděpodobnost	38
Algebra	39
Informatika	40
Informatika	40
Data, informace a modelování	40
Algoritmizace a programování	41
Informační systémy	41
Digitální technologie	42
Člověk a jeho svět	43
Člověk a jeho svět	43
Místo, kde žijeme	43
Lidé kolem nás	44
Lidé a čas	44
Rozmanitost přírody	44
Člověk, jeho zdraví a bezpečí	46
Lidé a svět financí	47
Člověk a společnost	47
Dějepis	47
Poznáváme minulost	47
Tvoříme dějiny	49
Výchova k občanství	50
Já ve společnosti	50
Odpovědný občan	51
Já a svět financí	52
Geografie	52
Geografie	52
Geografie a její metody poznávání	52
Přírodní a socioekonomické prostředí a jejich vzájemné interakce	52
Místa a regiony světa	53
Udržitelnost života na Zemi	54
Člověk a příroda	54
Fyzika	54
Vlastnosti látek a měření veličin	54
Pohyb, síly a energie	55
Zvuk a světlo	55
Elektřina a magnetismus	56

Mikrosvět a makrosvět	56
Chemie	57
Chemie a já	57
Chemie a planeta Země	57
Chemie a společnost	58
Přírodopis	59
Živé struktury a jejich funkce	59
Organismy a prostředí	59
Rozmnožování a dědičnost	60
Evoluce a rozmanitost	60
Dynamická planeta	61
Umění a kultura	61
Výtvarná a filmová výchova	61
Vlastní tvorba a její sdílení	61
Recepce a reflexe uměleckého díla	62
Kulturní povědomí a jednání	63
Hudební, taneční a dramatická výchova	63
Interpretace, vlastní tvorba a její sdílení	63
Recepce a reflexe uměleckého díla	64
Kulturní povědomí a jednání	65
Člověk, zdraví a bezpečí	65
Výchova ke zdraví a bezpečí	65
Ochrana a podpora zdraví – nemoci, úrazy, prevence, sexuální a reprodukční zdraví	65
Denní režim – hygiena, výživa a pohyb	66
Osobní bezpečí	66
Osobní bezpečí za mimořádných událostí a v souvislosti s obranou státu	67
Tělesná výchova	68
Činnosti ovlivňující pohybové učení a zdraví	68
Činnosti podporující pohybové učení	69
Zdravotní a aplikovaná tělesná výchova	71
Člověk, jeho osobnost a svět práce	72
Osobnostní a sociální výchova	72
Osobnostní rozvoj	72
Sociální a etický rozvoj	73
Kariérový rozvoj	74
Polytechnická výchova a praktické činnosti	75
Práce s technickým materiálem a technická tvořivost	75
Péče o domácnost a zahradu	76
Konstrukční činnosti a automatizace	77

Poznámky

Pokud jsou v dokumentu používány pojmy žák, učitel aj., rozumí se tím pedagogická kategorie nebo označení profesní skupiny, tj. žák i žákyně, učitel i učitelka atd. I přes volbu mužského rodu dokument respektuje rovnost pohlaví.

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání vydaný Opatřením Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy č. j. MSMT-20704/2024-5 dne 14. 1. 2025, ve znění Opatření ministra školství, mládeže a tělovýchovy č. j. MSMT-11173/2025-4 ze dne 24. 6. 2025.

Úvod

Dokument poskytuje **závazné očekávané výsledky učení** základních gramotností, klíčových kompetencí, průřezových témat a vzdělávacích oborů **včetně** jedné z částí těsné metodické podpory - **minimálních doporučených úrovní**. Propsány do dokumentu jsou i ilustrace k vybraným formulacím minimální doporučené úrovně. Ilustrace jsou k dohledání u tematických okruhů uvedených v obsahu dokumentu tučným písmem.

Minimální doporučenou úroveň vymezuje závazně kapitola [3.2 Společně vzdělávání - podpora žáků](#) v RVP ZV (2024) takto:

"Pro žáky s lehkým mentálním postižením škola využívá minimální doporučenou úroveň (dále jen MDÚ) pro úpravy očekávaných výsledků učení (OVU) v rámci podpůrných opatření (§ 16 vyhláška č. 27/2016 Sb.). MDÚ může být použita u jednotlivých žáků v rámci Doporučení ŠPZ jen u těch vzdělávacích oborů, do kterých mají speciální vzdělávací potřeby největší dopad. MDÚ je vždy na vyšší úrovni než OVU stanovené v RVP pro obor vzdělání základní škola speciální. Na základě Doporučení ŠPZ je realizace stanovených podpůrných opatření závazná (§ 16a odst. 3 ŠZ).

Formulace jednotlivých MDÚ pro konkrétní OVU jsou dostupné jako součást další metodické podpory. OVU, pro které není v rámci metodické podpory uvedena MDÚ, mohou být při případných úpravách výsledků učení v rámci podpůrných opatření bez náhrady vypuštěny (vzdělávání žáka s lehkým mentálním postižením)."

Metodický komentář ke kapitole 3.2 RVP ZV uvádí:

Jako součást další metodické podpory pro konkrétní OVU jsou dostupné pro žáky s lehkým mentálním postižením (LMP) formulace jednotlivých MDÚ. Při jejich dosahování je nezbytné vycházet ze specifických vzdělávacích potřeb žáků s LMP.

Tito žáci často **obtížněji porozumí** odborným pojmům i zdánlivě jasným instrukcím, proto je klíčové výrazně **zjednodušovat výklad, používat kratší a srozumitelnější věty** a průběžně **ověřovat**, zda žáci s LMP skutečně chápou zadání. Plánování vzdělávacího procesu by přitom mělo vycházet z **diagnostického posouzení** speciálních vzdělávacích potřeb žáků s LMP a z **aktuálních učebních předpokladů**, které se vztahují k pěti základním vývojovým oblastem: motorice, vnímání, komunikaci, kognici a sociálně-emocionálnímu chování.

Při předávání učiva je vhodné opírat se o **vizuální podporu**, protože zrak je pro mnoho žáků s LMP důležitým smyslem, který jim pomáhá **lépe chápat souvislosti**. Vhodné je pracovat s obrázky, symboly, krátkými popisy nebo vizuálním zvýrazněním podstatných informací. Zároveň je však důležité, aby využívání těchto pomůcek bylo **střídmé, systematické a promyšlené**, v souladu s potřebami a preferencemi konkrétního žáka s LMP. Nadměrné množství obrázků, barev či symbolů může vést k **přehlcení a dezorientaci**. Pokud jsou žáci s LMP obklopeni velkým množstvím vizuálních podnětů, mohou mít **potíže rozpoznat**, které informace jsou podstatné a na co se soustředit. Efektivní je také **multisenzorický přístup**, tedy zapojování více smyslů při učení. Vedle zraku je vhodné využívat také **sluch, hmat a případně i další smyslové vjemy**. To, co si žáci s LMP mohou **ohmatat, prakticky vyzkoušet nebo zažít**, si často lépe zapamatují a snáze si vytvoří konkrétní představu o probírané látce. **Praktická zkušenost** a manipulace s předměty tak mohou významně podpořit porozumění učivu.

V oblasti učebních materiálů je vhodné **texty cíleně zjednodušovat, zvětšovat písmo a zvýrazňovat klíčové informace**, aby byly snadno rozpoznatelné. Tato úprava podporuje orientaci žáků s LMP v učivu a zvyšuje schopnost samostatně pracovat s textem. Současně je vhodné učivo **strukturovat** pomocí jednoduchých grafických přehledů, osnov nebo myšlenkových map, které pomáhají žákům s LMP lépe pochopit **vztahy** mezi jednotlivými informacemi a orientovat se ve struktuře učební látky. Pedagog také často vede žáky s LMP k přeformulování učiva vlastními slovy, čímž podporuje porozumění a rozvoj metakognitivních dovedností. Důležitou součástí výuky je také **pravidelné opakování a upevňování již získaných znalostí a dovedností**. Žáci s LMP se potřebují častěji vracet k již probranému učivu, aby si mohli nové poznatky postupně upevnit a propojit s předchozími zkušenostmi. Pedagog zároveň poskytuje častější modely obecných učebních postupů a strategií učení, protože tyto dovednosti si žáci s LMP často spontánně neosvojují. Didaktický přístup by měl vycházet z **konkrétních, každodenních a žákům s LMP známých situací**, protože abstraktní pojmy či složitější koncepty mohou být pro žáky s LMP obtížně pochopitelné. **Propojení učiva s reálnými zkušenostmi** zvyšuje pravděpodobnost, že žáci s LMP látku skutečně pochopí a dokážou

ji využít v praxi. V tomto kontextu je vhodné využívat také **zážitkové učení**, **vrstevnické učení** nebo **kooperativní formy práce**, které podporují aktivní zapojení žáků s LMP do učebního procesu a napomáhají hlubšímu a trvalejšímu osvojení učiva.

Současně je nutné zohlednit skutečnost, že **žáci s LMP se mohou rychleji unavit a schopnost soustředit se bývá omezenější**. Proto je vhodné častěji **střídat činnosti**, zařazovat krátké **relaxační pauzy** a **přizpůsobovat tempo výuky** aktuálním možnostem žáků s LMP. Důležitou roli hraje také **jasná struktura vyučovací hodiny** a **stabilní podporující klima**, které poskytují žákům s LMP orientaci, předvídatelnost a pocit bezpečí. Významnou podporou mohou být rovněž **pravidelné rituály** ve výuce, které pomáhají se lépe orientovat v průběhu školního dne a posilují pocit stability a sounáležitosti ve třídě.

Individuální přístup je při vzdělávání žáků s LMP zásadní. Pedagog by měl být připraven flexibilně reagovat na aktuální potřeby žáků s LMP, průběžně přizpůsobovat výukové postupy a hledat takové formy podpory, které vedou ke skutečnému porozumění. To, co funguje u jednoho žáka s LMP, nemusí být účinné u jiného, a proto je důležité **průběžně pozorovat reakce** žáků s LMP a přizpůsobovat výuku jejich **tempu i individuálním schopnostem**. Součástí efektivního vzdělávání je také **pravidelné ověřování dosažených výsledků učení** prostřednictvím systematické **zpětné vazby** a **formativního hodnocení**, které podporují rozvoj kompetence k učení a umožňují pedagogovi průběžně upravovat vzdělávací postupy podle aktuálního pokroku žáků s LMP.

K vybraným formulacím MDÚ jsou v informačním systému IS RVP ZV v metodické podpoře k OVU uvedeny **ilustrace pro realizaci výuky žáků s LMP**. Jejich cílem je poskytnout učitelům podporu **při vzdělávání žáků s LMP** a přizpůsobení výuky jejich vzdělávacím potřebám. Ilustrace jsou **strukturovány** tak, aby poskytovaly učitelům přehledný metodický návod k realizaci vyučovací hodiny. Obsahují **popis** výukové situace, **návrh** aktivit pro žáky s LMP, **vazbu** na klíčové kompetence, **způsob ověřování** dosažených cílů výuky, **metodický komentář** a **seznam** použitých zdrojů. Součástí ilustrací bývá také **pracovní list**, který slouží k procvičení učiva, k aktivizaci žáků s LMP během hodiny a zároveň jako jeden z nástrojů ověřování dosažených znalostí a dovedností u žáků s LMP.

Zadání je připraveno ve třech variantách podle organizační formy výuky a způsobu zapojení žáka s LMP. **První varianta** je určena pro situaci, kdy žák s LMP pracuje ve skupině žáků bez LMP. Zadání popisuje organizaci skupinové práce a uvádí možné úpravy úkolů tak, aby odpovídaly možnostem a schopnostem žáka s LMP pracujícího ve skupině s žáky bez LMP. **Druhá varianta** představuje situaci, kdy žák s LMP pracuje individuálně v rámci běžné třídy. **Třetí varianta** je určena pro výuku žáků s LMP, kteří jsou vzděláváni dle minimální doporučené úrovně.

Následuje **popis ověřování**, jenž shrnuje způsoby, kterými učitel zjišťuje, zda byly naplněny stanovené cíle výuky. Dosažení cílů je obvykle **ověřováno několika způsoby**, například podle aktivity žáka s LMP a jeho zapojení do skupinové či individuální práce, podle vypracovaného pracovního listu nebo podle znalostí a dovedností, které žák s LMP během hodiny získal a dokáže je vyjádřit. Další důležitou součástí ilustrace je **metodický komentář**, který shrnuje základní didaktické a metodické principy, z nichž daná výuková situace vychází. Zároveň upozorňuje na klíčové aspekty práce učitele s žákem s LMP a poskytuje doporučení pro efektivní organizaci výuky. Poslední částí ilustrace je **přehled použitých zdrojů**, které byly využity při přípravě a realizaci výuky.

ZDROJE

Bartoňová, M. (2024, 3. ledna). *Specifika vzdělávání žáka s mentálním postižením II.* Zapojmevšechny.cz.

Základní gramotnosti

Čtenářská a pisatelská

Vztah ke čtení a čtenářství, psaní a pisatelství

1. stupeň, 3. ročník (ZV3)

ZGC-VZT-000-ZV3-001

Čte a píše pro prožitek i poučení.

MDÚ: Píše slova pro zprostředkování jednoduchého sdělení.

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

ZGC-VZT-000-ZV5-001

Čte a píše množství textů různého typu.

MDÚ: Čte a píše jednoduché texty různého druhu.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

ZGC-VZT-000-ZV9-001

Oceňuje čtení a psaní jako činnosti pomáhající porozumět světu i sobě samému.

MDÚ: Používá čtení a psaní pro vyhledávání nebo záznam informací.

Budování porozumění v četbě a v procesu psaní

1. stupeň, 3. ročník (ZV3)

ZGC-BPO-000-ZV3-001

Buduje porozumění prožitkovým i odborným textům, při psaní sděluje informace podle své potřeby.

MDÚ: Popisuje, co znamenají vybraná slova v čteném textu.

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

ZGC-BPO-000-ZV5-001

Čte a píše texty odborné i prožitkové pro porozumění oboru lidského poznání nebo sobě.

MDÚ: Čte a píše jednoduché texty, nalezne v nich informace.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

ZGC-BPO-000-ZV9-001

Při interpretaci komplexních textů dokládá své závěry textem; v oborech usiluje o přesnost a uspořádanost v obsahu i ve vyjadřování; podle své potřeby využívá psaní pro své sebeuvědomění a sebevyjádření.

MDÚ: Reprodukuje procvičený text na základě porozumění textu a vlastní zkušenosti.

Kritické čtení a psaní

1. stupeň, 3. ročník (ZV3)

ZGC-KCP-000-ZV3-001

Při čtení i psaní zvažuje možné adresáty.

MDÚ: Určí možného adresáta textu.

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

ZGC-KCP-000-ZV5-001

Při čtení i psaní popisuje působení autora na čtenáře.

MDÚ: Popíše prožitek z čtení textu.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

ZGC-KCP-000-ZV9-001

Při čtení i psaní posuzuje autorské záměry, účinky a prostředky textu i kontext autora nebo čtenáře.

MDÚ: Identifikuje své prožitky ze čtení i psaní, pojmenuje hlavní myšlenku textu.

Porozumění vlastnímu čtení, čtenářství, psaní a pisatelství

1. stupeň, 3. ročník (ZV3)

ZGC-PVL-000-ZV3-001

Pro své zlepšování reflektuje své čtení a psaní.

MDÚ: není uvedena

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

ZGC-PVL-000-ZV5-001

S oporou o evidence rozpoznává své silné stránky pro stanovení čtenářských a pisatelských cílů.

MDÚ: Rozpozná s pomocí návodných otázek své silné stránky pro zvládnutí čtenářských a pisatelských dovedností.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

ZGC-PVL-000-ZV9-001

S oporou o evidence vyhodnocuje své pokroky i postupy ve čtení a psaní pro stanovení dalších cílů i cesty k nim.

MDÚ: Přijímá zpětnou vazbu o svých čtenářských i pisatelských dovednostech, snaží se podle ní měnit své projevy.

Logicko-matematická

Matematická reflexe

1. stupeň, 3. ročník (ZV3)

ZGM-MRF-000-ZV3-001

Popisuje kroky řešení matematických situací s oporou o matematické modely.

MDÚ: Při výpočtech popisuje, proč používá zvolenou matematickou operaci a co znamenají vybraná čísla.

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

ZGM-MRF-000-ZV5-001

Tvoří důkazy správnosti matematických postupů a argumentů.

MDÚ: Kontroluje výsledky svých výpočtů a popisuje postup řešení úloh z prostředí, které zná.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

ZGM-MRF-000-ZV9-001

Hodnotí získané výsledky ve vztahu k výchozí matematické situaci.

MDÚ: Hodnotí získané výsledky vzhledem k běžné životní situaci a porovnává je s vlastním odhadem.

Použití matematiky

1. stupeň, 3. ročník (ZV3)

ZGM-POM-000-ZV3-001

Rozpoznává využití matematického aparátu v běžných situacích.

MDÚ: Rozpoznává využití matematiky v běžných situacích.

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

ZGM-POM-000-ZV5-001

Kontroluje použité matematické modely.

MDÚ: Ověří platnost svých výpočtů s využitím dříve osvojených znalostí.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

ZGM-POM-000-ZV9-001

Systematicky kontroluje správnost řešení matematických postupů.

MDÚ: Kontroluje správnost zápisu a výsledků výpočtů.

Matematické uvažování

1. stupeň, 3. ročník (ZV3)

ZGM-MUV-000-ZV3-001

Rozpozná opakující se vzory a zákonitosti v různých matematických situacích.

MDÚ: Rozlišuje úlohy podle používaného postupu a matematické operace.

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

ZGM-MUV-000-ZV5-001

Zkoumá vzory a zákonitosti v různých matematických situacích.

MDÚ: není uvedena

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

ZGM-MUV-000-ZV9-001

Aplikuje metody analýzy a syntézy při řešení komplexních matematických situací v různých kontextech.

MDÚ: není uvedena

Modelování matematického problému

1. stupeň, 3. ročník (ZV3)

ZGM-MOD-000-ZV3-001

Odhaluje fungování matematických modelů.

MDÚ: není uvedena

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

ZGM-MOD-000-ZV5-001

Využívá obecné matematické modely v kontextu.

MDÚ: Vybere vhodný slovní popis z prostředí, které zná, podle zadaného matematického příkladu.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

ZGM-MOD-000-ZV9-001

Vyvíjí/inovuje matematické modely.

MDÚ: není uvedena

Klíčové kompetence

Klíčová kompetence k učení

Umění se učit

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

KKU-USU-000-ZV5-001

Monitoruje své procesy učení.

MDÚ: Popíše své procesy učení.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

KKU-USU-000-ZV9-001

Řídí vlastní procesy učení.

MDÚ: Řídí procesy vlastního učení dle stanoveného postupu.

Smysl a cíl učení, celoživotní učení

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

KKU-SMU-000-ZV5-001

Uvědomuje si význam, důležitost a smysl svého učení.

MDÚ: Poznává význam svého učení.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

KKU-SMU-000-ZV9-001

Uvědomuje si důležitost celoživotního charakteru učení.

MDÚ: Poznává důležitost celoživotního charakteru učení.

Klíčová kompetence komunikační

Vyjadřování

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

KKK-VYJ-000-ZV5-001

Vyjadřuje se prostřednictvím zvládnutých výrazových prostředků, které volí podle svých možností vzhledem ke komunikačnímu záměru, partnerovi a situaci.

MDÚ: Využívá výrazové prostředky vhodné pro určitý komunikační záměr, partnera a situaci.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

KKK-VYJ-000-ZV9-001

Vyjadřuje se prostřednictvím souboru běžných výrazových prostředků, které volí s důrazem na svůj komunikační záměr, partnera a situaci.

MDÚ: Komunikuje s partnerem dle svého záměru.

Porozumění

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

KKK-POR-000-ZV5-001

Rozumí obsahu běžných forem sdělení včetně některých nepřímo vyjádřených významů.

MDÚ: Rozpozná význam běžně užívaných forem sdělení vyjádřený intonací komunikačního partnera.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

KKK-POR-000-ZV9-001

Přemýšlí o komunikačním záměru autora sdělení.

MDÚ: není uvedena

Aktivní naslouchání

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

KKK-AKN-000-ZV5-001

Během mluvené interakce respektuje základní potřeby komunikačního partnera.

MDÚ: Reaguje přiměřeně na partnera v komunikaci.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

KKK-AKN-000-ZV9-001

Během mluvené interakce v každodenních situacích uzpůsobuje vlastní projev tak, že aktivně reaguje na projev partnera, a tím přispívá ke kultivovanosti konkrétní situace.

MDÚ: Přizpůsobuje svůj projev tak, že aktivně reaguje na projev partnera.

Vícejazyčnost

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

KKK-VJZ-000-ZV5-001

Rozpozná vybrané konkrétní rozdíly mezi vlastním vyjadřováním a vyjadřováním lidí z odlišných prostředí či kultur.

MDÚ: Rozpozná rozdíly mezi vlastním vyjadřováním a vyjadřováním lidí z odlišných prostředí a kultur.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

KKK-VJZ-000-ZV9-001

Využívá svůj vícejazyčný repertoár, aby se vypořádal s jednoduchými každodenními situacemi vyžadujícími komunikaci v cizím jazyce a překonání odlišností mezi lidmi z různých prostředí či kultur.

MDÚ: Používá základní fráze z cizího jazyka a chápe jazykovou bariéru při komunikaci s lidmi z různých prostředí a kultur.

Klíčová kompetence osobnostní a sociální

Vlastní wellbeing

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

KOS-WEL-000-ZV5-001

Pojmenovává vlastní potřeby k dosažení všestranné pohody (wellbeing).

MDÚ: Poznává vlastní potřeby k dosažení všestranné pohody.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

KOS-WEL-000-ZV9-001

Aktivně přispívá ke zvyšování osobního wellbeingu (osobní všestranné pohody).

MDÚ: Podílí se na osobním wellbeingu (osobní všestranné pohody).

Resilience: odolávání obtížným situacím

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

KOS-ODO-000-ZV5-001

Reflektuje obtížné situace, do kterých se dostává.

MDÚ: Požádá o pomoc v obtížných situacích ve škole.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

KOS-ODO-000-ZV9-001

Rozvíjí vlastní psychickou a fyzickou odolnost.

MDÚ: Podílí se na rozvoji vlastní psychické a fyzické odolnosti.

Identita

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

KOS-SEB-000-ZV5-001

Poznává jedinečnost vlastní osobnosti.

MDÚ: Poznává jedinečnost vlastní osobnosti.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

KOS-SEB-000-ZV9-001

Pracuje s jedinečností vlastní osobnosti.

MDÚ: Pracuje s jedinečností vlastní osobnosti.

Empatie a porozumění druhým

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

KOS-EMP-000-ZV5-001

Všimá si potřeb druhých a reaguje na ně.

MDÚ: Všimá si potřeb druhých.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

KOS-EMP-000-ZV9-001

Vyrovňuje se s odlišnostmi s respektem k druhým lidem.

MDÚ: Vyrovňuje se s odlišnostmi s respektem k druhým lidem.

Budování a udržování zdravých vztahů

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

KOS-VZT-000-ZV5-001

Rozvíjí vztahy s ostatními.

MDÚ: Rozvíjí vztahy s druhými.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

KOS-VZT-000-ZV9-001

Rozšiřuje okruh vztahů.

MDÚ: Rozšiřuje okruh vztahů.

Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti

Respektující vztah k životu a světu

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

KOB-RES-000-ZV5-001

Chová se citlivě k živým jedincům i k přírodě a svému okolí jako celku.

MDÚ: Chová se citlivě k živým jedincům i k přírodě a svému okolí jako celku.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

KOB-RES-000-ZV9-001

Projevuje ohleduplný, citlivý a podporující přístup k živým jedincům, přírodě a světu jako celku.

MDÚ: Chová se citlivě k živým bytostem a svému okolí.

Zohledňování propojenosti světa

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

KOB-ZPS-000-ZV5-001

Uvědomuje si vzájemnou propojenost společenských a ekologických aspektů různých situací ve svém okolí.

MDÚ: Popíše, jak naše činy ovlivňují lidi a přírodu kolem nás.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

KOB-ZPS-000-ZV9-001

Zohledňuje vzájemnou propojenost jevů, situací a výzev v okolním světě z hledisek sociálních, ekonomických, kulturních, politických a ekologických.

MDÚ: není uvedena

Směřování k udržitelné budoucnosti

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

KOB-UDR-000-ZV5-001

Sdílí své myšlenky o variantách budoucího vývoje z hlediska udržitelnosti.

MDÚ: Určí, jaký dopad má jeho chování na budoucí vývoj z hlediska udržitelnosti.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

KOB-UDR-000-ZV9-001

Uskutečňuje kroky směřující k udržitelnosti na základě promyšlení různých scénářů možného budoucího vývoje.

MDÚ: Uskutečňuje dílčí kroky směřující k udržitelnosti ve svém blízkém okolí.

Odpovědné rozhodování a jednání

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

KOB-ODP-000-ZV5-001

Uplatňuje svůj díl zodpovědnosti vůči ostatním a okolí.

MDÚ: Uplatňuje svůj díl zodpovědnosti vůči ostatním a okolí.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

KOB-ODP-000-ZV9-001

Přebírá odpovědnost za věci okolo sebe a za možné dopady svých rozhodnutí vůči ostatním a okolí.

MDÚ: Přebírá odpovědnost za věci okolo sebe a za možné dopady svých rozhodnutí vůči ostatním a okolí.

Aktivní občanství, participace a přesvědčení o vlastním vlivu (zmocňování)

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

KOB-PCP-000-ZV5-001

Dává účelně najevo, co si přeje ve svém okolí změnit.

MDÚ: Dává vhodně najevo, co si přeje ve svém okolí změnit.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

KOB-PCP-000-ZV9-001

Účelně uplatňuje přímou činnost svůj vliv na změny v místním či širším okolí při respektování práv a zájmů druhých.

MDÚ: není uvedena

Klíčová kompetence k podnikavosti a pracovní

Nápady, příležitosti a výzvy

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

KPP-NAP-000-ZV5-001

Je otevřený nápadům, příležitostem a výzvam.

MDÚ: Poznává příležitosti a výzvy.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

KPP-NAP-000-ZV9-001

Využívá příležitosti a výzvy pro rozvoj v různých oblastech vlastního života.

MDÚ: Rozpoznává příležitosti v různých oblastech vlastního života.

Mobilizování zdrojů

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

KPP-ZDR-000-ZV5-001

Promýšlí potřebné zdroje pro aktivity, které přispívají k rozvoji jeho samotného či blízkého okolí.

MDÚ: Promýšlí potřebné zdroje pro aktivity, které přispívají k rozvoji jeho samotného či blízkého okolí.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

KPP-ZDR-000-ZV9-001

Získává zdroje pro aktivity, které přispívají k rozvoji jeho samotného či blízkého okolí.

MDÚ: Poznává zdroje pro aktivity, které přispívají k rozvoji jeho samotného či blízkého okolí.

Realizace akcí, aktivit, projektů

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

KPP-REA-000-ZV5-001

Navrhuje realizaci aktivit v jednotlivých krocích.

MDÚ: Realizuje aktivity ve stanovených krocích.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

KPP-REA-000-ZV9-001

Realizuje aktivity podle vlastních či skupinových postupů.

MDÚ: Podílí se na realizaci aktivity podle vlastních či skupinových postupů.

Spolupráce a týmová práce

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

KPP-TYM-000-ZV5-001

Podílí se na spolupráci ve skupině.

MDÚ: Podílí se na spolupráci ve skupině.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

KPP-TYM-000-ZV9-001

Efektivně přispívá k úspěšné týmové spolupráci.

MDÚ: Přispívá k úspěšné týmové spolupráci.

Klíčová kompetence k řešení problémů

Řešení běžných problematických situací

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

KRP-RPS-000-ZV5-001

Rozlišuje mezi osobními a společnými problémy s ohledem na různé perspektivy.

MDÚ: Rozlišuje mezi osobními a společnými problémy.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

KRP-RPS-000-ZV9-001

Reflektuje osobní a společné problémy s ohledem na různé perspektivy navrhovaných řešení.

MDÚ: Rozpozná a popíše běžné osobní a společenské problémy ve svém okolí a popíše je jednoduchými větami.

Kritické hodnocení a využití vědeckého poznání

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

KRP-VED-000-ZV5-001

Vychází při rozhodování a řešení problémů z objektivních dat a informací.

MDÚ: Využívá při řešení problémů objektivní data a informace.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

KRP-VED-000-ZV9-001

Analyzuje při rozhodování a řešení problémů objektivní informace a prezentované závěry vědeckého poznání.

MDÚ: Rozliší základní fakta od názorů při řešení každodenních situací.

Badatelství

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

KRP-BAD-000-ZV5-001

Rozpozná jednoduchý výzkumný problém a jeho možné řešení.

MDÚ: Rozpozná jednoduchý problém.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

KRP-BAD-000-ZV9-001

Navrhne plán pro zkoumání a řešení specifického výzkumného problému.

MDÚ: Navrhne postupné kroky řešení jednoduchého úkolu.

Práce s informacemi a kritické myšlení

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

KRP-KRP-000-ZV5-001

Uvědomuje si důležitost ověřování informací.

MDÚ: Uvědomuje si důležitost ověřování informací.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

KRP-KRP-000-ZV9-001

Kriticky hodnotí informace z různých zdrojů.

MDÚ: Porovná dvě protichůdné informace týkající se známé situace či jevu a vybere tu věrohodnější.

Klíčová kompetence kulturní

Kulturní kontext

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

KKT-KON-000-ZV5-001

Uvede příklady některých kulturních institucí, projevů umění a kulturního dění ve svém okolí.

MDÚ: Uvede příklad kulturní události a uměleckého díla ve svém okolí.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

KKT-KON-000-ZV9-001

Rozlišuje různé formy kultury a umění, popíše jejich projevy a uvede významné kulturní instituce na regionální, národní i globální úrovni.

MDÚ: Uvede příklady kulturních událostí, institucí a uměleckého díla ve svém okolí.

Umění a kultura jako prostředek komunikace

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

KKT-UMK-000-ZV5-001

Vnímá umění a kulturu jako způsob poznávání světa a vypovídání o něm.

MDÚ: není uvedena

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

KKT-UMK-000-ZV9-001

Rozpoznává estetickou a obsahovou hodnotu uměleckých děl a kulturních projevů, oceňuje jejich význam jako prostředků komunikace a sdílí své názory s ostatními.

MDÚ: Přijímá umění jako způsob vypovídání o světě.

Kulturní a umělecké sebevyjádření

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

KKT-SVJ-000-ZV5-001

Vyjadřuje své myšlenky a pocity prostředky různých druhů umění.

MDÚ: Vyjadřuje své myšlenky a pocity některým z druhů umění.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

KKT-SVJ-000-ZV9-001

Využívá různé formy umění a kultury k vyjádření složitějších myšlenek a emocí a ke zpracování aktuálních témat, samostatně i ve skupinové spolupráci.

MDÚ: Využívá prostředky některého z umění v individuální i společné tvůrčí činnosti.

Kulturní identita a rozmanitost

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

KKT-IDR-000-ZV5-001

Porovnává kulturní projevy, tradice a umělecká díla vlastní kultury i jiných kultur.

MDÚ: Uvede příklady kulturních projevů, tradic a uměleckých děl jiných kultur.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

KKT-IDR-000-ZV9-001

Hodnotí kulturní projevy, tradice a umělecká díla vlastní i jiných kultur a porovnává je v kontextu historických a společenských a kulturních souvislostí.

MDÚ: Uvede příklady rozdílů kulturních projevů nebo tradic své země a jiných kultur.

Klíčová kompetence digitální

Digitální informace a data

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

KDI-DAT-000-ZV5-001

Vyhledává potřebné informace v doporučených digitálních zdrojích.

MDÚ: Vyhledává potřebné informace v doporučených digitálních zdrojích.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

KDI-DAT-000-ZV9-001

Data získaná na základě vlastních kritérií a formulovaných dotazů z různých digitálních zdrojů posuzuje z hlediska souladu s již známými poznatky i nároku na spolehlivost zdroje.

MDÚ: Ověřuje informace v různých digitálních zdrojích a posuzuje je z hlediska souladu s již známými poznatky.

Zapojení do společnosti prostřednictvím digitálních technologií

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

KDI-ZAP-000-ZV5-001

Informace a jiná digitální data podle potřeby sdílí se svými blízkými a učiteli.

MDÚ: Sdílí informace a jiná digitální data podle potřeby se svými blízkými a učiteli.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

KDI-ZAP-000-ZV9-001

Účelně a uvážlivě sdílí data a informace v digitálním prostředí s cílem osobního růstu, podpory školní či zájmové komunity nebo za účelem týmové práce na školních projektech.

MDÚ: Pracuje ve sdíleném prostředí na úrovni třídy.

Tvorba digitálního obsahu

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

KDI-TDO-000-ZV5-001

Vytváří jednoduchý digitální obsah v rámci plnění stanovených výukových cílů.

MDÚ: Vytváří jednoduchý digitální obsah v rámci plnění stanovených výukových cílů.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

KDI-TDO-000-ZV9-001

Generuje digitální obsah v různých formátech s cílem umocnit výstupy vlastní tvořivé činnosti.

MDÚ: Vytváří digitální obsah v doporučených formátech.

Bezpečnost v digitálním prostředí

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

KDI-BZK-000-ZV5-001

Respektuje pravidla bezpečného zacházení s digitálními zařízeními i daty a zásadami zdraví neohrožujícího chování v digitálním prostředí.

MDÚ: Respektuje pravidla bezpečného zacházení s digitálními zařízeními i daty a zásadami zdraví neohrožujícího chování v digitálním prostředí.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

KDI-BZK-000-ZV9-001

Předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení a dat nebo jeho tělesné či duševní zdraví.

MDÚ: Předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení a dat nebo jeho tělesné či duševní zdraví.

Digitální vývoj a inovace

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

KDI-VIN-000-ZV5-001

Využívá digitální technologie doporučeným způsobem k zefektivnění vlastní práce.

MDÚ: Využívá digitální technologie doporučeným způsobem ke zjednodušení vlastní práce.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

KDI-VIN-000-ZV9-001

Využívá digitální technologie, aby sobě či ostatním usnadnil či zjednodušil pracovní postupy a zkvalitnil výsledky práce.

MDÚ: Využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci.

Průřezová témata

Péče o sebe a druhé

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

PTP-000-000-ZV5-001

Podílí se na utváření vzdělávacího prostředí, aby přispívalo k naplňování jeho potřeb a potřeb ostatních členů školní komunity.

MDÚ: není uvedena

PTP-000-000-ZV5-002

Navrhuje a zkouší realizovat vybrané aktivity péče o sebe v jednotlivých oblastech wellbeingu.

MDÚ: Realizuje vybrané aktivity péče o sebe v jednotlivých oblastech wellbeingu.

PTP-000-000-ZV5-003

Ve spolupráci s druhými navrhuje a zkouší realizovat vybrané aktivity, které podporují wellbeing všech členů školní komunity.

MDÚ: Realizuje vybrané aktivity, které podporují péči o wellbeing všech členů školní komunity.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

PTP-000-000-ZV9-001

Aktivně spoluutváří vzdělávací prostředí, aby přispívalo k naplňování jeho potřeb a potřeb ostatních členů školní komunity.

MDÚ: Podílí se na utváření vzdělávacího prostředí tak, aby přispívalo k naplňování potřeb, jeho a ostatních členů školní komunity.

PTP-000-000-ZV9-002

Plánuje, realizuje a vyhodnocuje aktivity péče o sebe v jednotlivých oblastech wellbeingu.

MDÚ: Realizuje vybrané aktivity péče o sebe v jednotlivých oblastech wellbeingu.

PTP-000-000-ZV9-003

Ve spolupráci s druhými plánuje, realizuje a vyhodnocuje aktivity, které podporují wellbeing všech členů školní komunity.

MDÚ: Ve spolupráci s druhými realizuje aktivity, které podporují péči o wellbeing členů školní komunity.

Společnost pro všechny

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

PTS-000-000-ZV5-001

Zkoumá a reflektuje rozmanitost a propojenost světa.

MDÚ: Zkoumá rozmanitost a propojenost světa.

PTS-000-000-ZV5-002

Na konkrétních příkladech kriticky vyhodnocuje obsah a záměr mediálních sdělení.

MDÚ: Uvede na konkrétních příkladech, které informace a odkud nejčastěji přijímá, uvede jednoduchý příklad dopadů těchto sdělení.

PTS-000-000-ZV5-003

Na základě vlastní zkušenosti uvede příklady, jak může konzumace médií ovlivnit jeho postoje nebo postoj jeho vrstevníků k určitému tématu.

MDÚ: není uvedena

PTS-000-000-ZV5-004

Navrhuje, jak pomoci lidem v obtížných životních podmínkách a jak předejít konkrétním tíživým situacím.

MDÚ: Navrhuje, jak pomoci lidem v obtížných životních podmínkách a jak předejít konkrétním tíživým situacím.

PTS-000-000-ZV5-005

Přispívá k demokratické kultuře ve třídě, skupině, škole a v situacích běžného života.

MDÚ: Přispívá k demokratické kultuře ve třídě, skupině, škole a v situacích běžného života.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

PTS-000-000-ZV9-001

Rozpozná příležitosti, jaké jemu i společnosti přináší propojenost světa, a rizika, která z propojenosti vyplývají.

MDÚ: Rozpozná příležitosti, jaké jemu i společnosti přináší propojenost světa, a rizika, která z propojenosti vyplývají.

PTS-000-000-ZV9-002

Rozezná a vysvětlí volbu výrazových prostředků, kterými se mediální sdělení snaží ovlivnit vnímání konkrétního tématu.

MDÚ: Na základě vlastní zkušenosti uvede příklady, jak konzumace médií může ovlivnit jeho postoje nebo postoj jeho vrstevníků k určitému tématu.

PTS-000-000-ZV9-003

Rozezná postoje, stereotypy a předsudky v mediálních sděleních a navrhne možné způsoby, jak lze předcházet rizikům jejich mediálního šíření.

MDÚ: Na konkrétních příkladech rozezná základní hodnoty a předsudky v mediálních sděleních a navrhne, jak předcházet rizikům působení médií.

PTS-000-000-ZV9-004

Zvažuje potřeby lidí v obtížných životních situacích a navrhuje, jak posilovat rovné příležitosti a soudržnost společnosti ve svém okolí i ve světě.

MDÚ: Uvede konkrétní příklady potřeb lidí v obtížných životních situacích a navrhuje, jak posilovat rovné příležitosti a soudržnost společnosti ve svém okolí i ve světě.

PTS-000-000-ZV9-005

Kriticky posoudí uplatňování demokratických principů ve škole a formuluje návrhy podporující demokratické procesy.

MDÚ: Na konkrétních příkladech posoudí uplatňování demokratických principů ve třídě, škole a v situacích běžného života.

PTS-000-000-ZV9-006

Zapojuje se do opatření a akcí, které podporují demokratickou kulturu ve škole, místní komunitě a blízkém prostředí.

MDÚ: Zapojuje se do opatření a akcí, které podporují demokratickou kulturu ve škole, místní komunitě a blízkém prostředí.

Udržitelné prostředí

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

PTU-000-000-ZV5-001

Navrhne, jak by v budoucnosti mělo vypadat místo, kde žije, a jak by takový vývoj mohl podpořit.

MDÚ: Navrhne, jak by v budoucnosti mělo vypadat místo, kde žije, a jak by takový vývoj mohl podpořit.

PTU-000-000-ZV5-002

Naplánuje a uskuteční se spolužáky opatření zaměřená na posílení udržitelnosti ve škole, obci či okolní krajině.

MDÚ: Se spolužáky naplánuje a uskuteční opatření zaměřená na posílení udržitelnosti ve škole, obci či okolní krajině.

PTU-000-000-ZV5-003

Vyhodnotí, jaké dopady má jeho chování na udržitelný život, a navrhne, v jakých oblastech by mohl dosáhnout zlepšení situace.

MDÚ: Popíše, jaké dopady má jeho chování na udržitelný život, a uvede konkrétní příklad, jak by mohl dosáhnout zlepšení situace.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

PTU-000-000-ZV9-001

Vyhledá příklady, kdy lidské zásahy do prostředí přinesly původně nepředvídané důsledky, a vysvětlí, jak je možné se z daných příkladů do budoucna poučit.

MDÚ: Vyhledá příklady, kdy lidské zásahy do prostředí přinesly původně nepředvídané důsledky, a vysvětlí, jak je možné se z daných příkladů do budoucna poučit.

PTU-000-000-ZV9-002

Prozkoumá a vysvětlí provázanost mezi klimatickou změnou, vlastním životním stylem, životem společnosti a ekonomickou činností.

MDÚ: Uvede konkrétní příklady provázanosti mezi klimatickou změnou, vlastním životním stylem a životem společnosti.

PTU-000-000-ZV9-003

Vybírá, plánuje, realizuje a vyhodnotí společně se spolužáky nebo dalšími lidmi opatření potřebná pro posílení udržitelnosti v místní komunitě či ve světě.

MDÚ: Vybere, plánuje, realizuje a vyhodnotí společně se spolužáky opatření potřebná pro posílení udržitelnosti.

Vzdělávací oblasti

Jazyk a jazyková komunikace

Český jazyk a literatura

Český jazyk a literatura

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

JJK-CJL-001-ZV5-001

V mluvené komunikaci používá osvojené jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru a dané komunikační situaci.

MDÚ: V mluvené komunikaci používá osvojené jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru a dané komunikační situaci.

JJK-CJL-001-ZV5-002

Využívá znalosti o slovní zásobě a způsobech jejího rozšiřování v komunikaci a při práci s textem.

MDÚ: Využívá svoji slovní zásobu při práci s textem a domluví se v běžných situacích.

JJK-CJL-001-ZV5-003

Vytváří vlastní písemná sdělení s využitím osvojených mluvnických a pravopisných pravidel a znalosti vybraných slohových útvarů.

MDÚ: Vede dialog srozumitelný pro okolí, s využitím osvojených mluvnických a pravopisných pravidel; píše jednoduché texty.

Název ilustrace

Slavíme svátek

Odkaz

<https://uloziste.rvp.cz/material/32a5ad>

Krátký textový popis

V této aktivitě mají žáci vytvořit pozvánku v textovém nebo grafickém editoru a odeslat ji učiteli nebo rodičům. V úvodu si za pomoci učitele vyhodnotí, co na pozvánce nesmí chybět, co musí znát, aby ji mohli vytvořit a následně poslat e-mailovou poštou. V úvodním plakátu vyhledávají potřebné informace, shrnují a odpovídají na otázky kladené učitelem. Při vlastní práci dokážou stáhnout vhodné obrázky, uvádí jejich zdroje a práci odešlou. Vhodně zvolené vzdělávací strategie popsané v ilustraci směřují k rozvoji klíčové kompetence digitální, komunikační, k občanství a udržitelnosti, i čtenářské a pisatelské gramotnosti.

Ilustraci pro žáky s LMP naleznete v příloze s označením "_MDU".

JJK-CJL-001-ZV5-004

Posoudí výpověď v konkrétní situaci a adekvátně reaguje.

MDÚ: Posoudí podle projevů mluvčího, zda je jeho postoj v konkrétní situaci provázen pozitivní, negativní nebo neutrální emocí.

JJK-CJL-001-ZV5-005

Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty včetně textů elektronických.

MDÚ: Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty, včetně textů elektronických.

Název ilustrace

Není banán jako banán

Odkaz

<https://uloziste.rvp.cz/material/b8619d>

Krátký textový popis

Aktivita vede žáky k tomu, aby dokázali s porozuměním přečíst přiměřeně dlouhý text. Aktivita vede žáky k zamyšlení nad způsobem života u nás a jinde ve světě a jak se tyto světy navzájem ovlivňují. Žáci si při ní také trénují čtenářskou strategii kladení otázek. Při práci na počítači porovnávají informace z více zdrojů a informace si ověřují. Vhodně zvolené vzdělávací strategie popsané v ilustraci směřují k rozvoji klíčových kompetencí digitální, komunikační, k podnikavosti a pracovní a k rozvoji čtenářské a pisatelské gramotnosti.

Ilustraci pro žáky s LMP naleznete v příloze s označením "_MDU".

JJK-CJL-001-ZV5-006

Rozpozná manipulaci v komunikaci a dokáže reagovat přiměřeně svému věku.

MDÚ: není uvedena

JJK-CJL-001-ZV5-007

Experimentuje s jazyky a buduje si vztah k učení se jazykům.

MDÚ: Vysvětlí význam používaných slov a rozšiřuje si slovní zásobu.

JJK-CJL-001-ZV5-008

Vyjadřuje svoje prožitky ze čtení nebo poslechu uměleckého textu.

MDÚ: Popíše své dojmy (libost či nelibost) ze čtení nebo poslechu uměleckého textu.

JJK-CJL-001-ZV5-009

Tvořivě pracuje s uměleckým textem.

MDÚ: Pracuje s literárním textem, písemně zpracuje jednoduché texty.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

JJK-CJL-001-ZV9-001

Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, s jasným komunikačním záměrem a jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.

MDÚ: Dorozumí se kultivovaně, výstižně, reaguje na sdělení druhého mluvčího v komunikační situaci.

JJK-CJL-001-ZV9-002

Vyslovuje v souladu s jazykovou normou česká a běžně užívaná cizí slova a užívá je vhodně vzhledem ke komunikační situaci.

MDÚ: Vyslovuje podle svých možností česká a běžně užívaná cizí slova v souladu s jazykovou normou.

JJK-CJL-001-ZV9-003

Rozvíjí své znalosti o tvarosloví a funkčně je využívá.

MDÚ: Užívá vhodné slovní tvary vzhledem ke komunikační situaci.

JJK-CJL-001-ZV9-004

Funkčně využívá znalosti o slovní zásobě a tvoření slov.

MDÚ: Využívá znalosti o slovní zásobě a zapisuje slova do textů.

JJK-CJL-001-ZV9-005

Rozvíjí své znalosti o skladbě a funkčně je využívá.

MDÚ: Tvoří a zapisuje vlastní sdělení s využitím znalosti větné skladby.

Název ilustrace

Trénujeme košatou mluvu

Odkaz

<https://uloziste.rvp.cz/material/443af3?nahled=1>

Krátký textový popis

Cílem úlohy je pracovat se skladební rovinou jazyka v souladu s vlastním komunikačním záměrem. Žáci rozvíjejí svoje znalosti větné stavby a uplatňují je v praktických komunikátech.

Ilustraci pro žáky s LMP naleznete v příloze s označením "_MDU".

JJK-CJL-001-ZV9-006

Vytvoří po formální i obsahové stránce funkční písemný projev s využitím znalostí pravidel pravopisu.

MDÚ: Vytvoří jednoduchý text s využitím znalosti pravidel pravopisu.

JJK-CJL-001-ZV9-007

Zhodnotí aktuální úroveň svých jazykových a komunikačních znalostí a dovedností s ohledem na své další jazykové vzdělávání.

MDÚ: není uvedena

JJK-CJL-001-ZV9-008

Využívá elektronické prostředky a informační zdroje ke tvorbě textu.

MDÚ: Napíše e-mail anebo jinou elektronickou zprávu.

JJK-CJL-001-ZV9-009

Vyhledá, kriticky posoudí a sdílí informace a další obsah, k tomu volí etické postupy, způsoby a prostředky odpovídající konkrétní situaci.

MDÚ: Vyhledá a posoudí stanovenou informaci a další obsah v přiměřeně náročném textu, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky odpovídající konkrétní situaci.

JJK-CJL-001-ZV9-010

Rozlišuje komunikační funkce výpovědi a porozumí smyslu konkrétního neuměleckého textu.

MDÚ: není uvedena

JJK-CJL-001-ZV9-011

Využívá poznatky o komunikaci, jazyce a stylu k mluvenému nebo písemnému projevu přiměřenému situaci.

MDÚ: Rozlišuje základní fráze a slovní obraty, jimiž reaguje na komunikační situace.

JJK-CJL-001-ZV9-012

Používá záměrně a promyšleně postupy a strategie umožňující vnímat, chápat a interpretovat text.

MDÚ: Chápe a dokáže interpretovat přiměřeně obtížný text.

JJK-CJL-001-ZV9-013

Rozpoznává manipulaci v komunikaci, zaujímá k ní kritický postoj a přiměřeně reaguje.

MDÚ: Rozpozná manipulaci v jednoduchých mediálních sděleních, popíše, jak mají na manipulaci lidé reagovat.

JJK-CJL-001-ZV9-014

Vyjadřuje svoje prožitky literárního, divadelního a audiovizuálního díla.

MDÚ: Vyjádří pozitivní anebo negativní emoci vůči literárnímu, divadelnímu a audiovizuálnímu dílu.

JJK-CJL-001-ZV9-015

Interpretuje literární díla a díla z oblasti dalších druhů umění.

MDÚ: Vypráví obsah literárního díla anebo díla z oblasti dalších druhů umění.

JJK-CJL-001-ZV9-016

Tvoří umělecký text podle svých schopností, reflektuje tvorbu uměleckého textu a z reflexe vyvozuje poznatky.

MDÚ: Vypráví příběhy a popisuje jevy a děje, popíše postupy, jak tvoří vlastní text.

Anglický jazyk

Recepce

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

JJK-AJA-001-ZV5-001

Rozumí konkrétním informacím v jednoduchých, pomalu a zřetelně pronášených textech.

MDÚ: Rozumí jednoduchým krátkým pokynům používaným ve vyučování.

JJK-AJA-001-ZV5-002

Rozumí jednoduchým krátkým psaným textům.

MDÚ: Rozumí psané podobě slov vztahujících se k jeho preferencím a zájmům.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

JJK-AJA-001-ZV9-001

Rozumí hlavním myšlenkám v mluveném projevu o známých tématech, je-li veden standardním jazykem.

MDÚ: Rozumí jednoduchým konkrétním informacím v pomalém a zřetelném projevu, který se týká základních osvojovaných témat.

JJK-AJA-001-ZV9-002

Rozumí hlavním myšlenkám obsahu v médiích na známá témata, pokud mluví hovoří relativně pomalu a srozumitelně.

MDÚ: Rozpozná téma pomalého a jasně strukturovaného mluveného projevu, který se týká základních osvojovaných témat.

JJK-AJA-001-ZV9-003

Rozumí jednodušším audiovizuálně zpracovaným příběhům.

MDÚ: Rozumí jednoduchým a zřetelně sděleným instrukcím, které se týkají základních osvojovaných témat.

JJK-AJA-001-ZV9-004

Rozumí návodům a pokynům z každodenního života.

MDÚ: Rozpozná téma krátkého psaného textu, který se týká osvojovaných témat.

JJK-AJA-001-ZV9-005

Rozumí obsahu textů z každodenního života a vyhledá v nich potřebné informace.

MDÚ: Vyhledá v jednoduchém textu s autentickými prvky základní informace, které se vztahují k jeho potřebám a zájmům.

JJK-AJA-001-ZV9-006

Rozumí hlavním myšlenkám a některým konkrétním informacím v jednoduchých odborných textech z oblasti svého zájmu.

MDÚ: Rozumí krátkým větám, mluveným i psaným, se vztahem k jeho potřebám a zájmům.

JJK-AJA-001-ZV9-007

Rozumí obsahu jednoduchých uměleckých textů.

MDÚ: Rozumí jednoduchému příběhu s vizuálními prvky, předvídatelným dějem a známou slovní zásobou.

Produkce

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

JJK-AJA-002-ZV5-003

Mluví v jednoduchých větách o osvojovaných tématech.

MDÚ: Sdělí své základní osobní údaje.

JJK-AJA-002-ZV5-004

Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení z okruhu osvojených témat.

MDÚ: Opíše text ke správnému obrázku.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

JJK-AJA-002-ZV9-008

Popíše věci, osoby, místa, situace a události.

MDÚ: není uvedena

JJK-AJA-002-ZV9-009

Vyjádří a zdůvodní své názory a jednání.

MDÚ: Mluví o sobě, své rodině a dalších jemu blízkých tématech.

JJK-AJA-002-ZV9-010

Popíše své pocity, představy, přání a ambice.

MDÚ: Dopíše jednoduché informace do krátkého textu, který se týká osvojovaných témat.

JJK-AJA-002-ZV9-011

Vypráví nebo popíše vlastní nebo cizí zážitek.

MDÚ: Klade otázky, se kterými se opakovaně setkal, a odpovídá na ně.

JJK-AJA-002-ZV9-012

Prezentuje téma z oblasti svého zájmu.

MDÚ: Plní jednoduché pokyny, potřebu zopakování nebo upřesnění informace vyjádří neverbálně.

JJK-AJA-002-ZV9-013

Napíše krátký souvislý text týkající se osvojených témat.

MDÚ: Požádá ústně o pomoc, radu nebo instrukci a na podobné požadavky reaguje.

Interakce

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

JJK-AJA-003-ZV5-005

Zapojí se do jednoduchých rozhovorů týkajících se osvojených témat.

MDÚ: Zeptá se na osobní údaje a odpovídá na otázky vztahující se k osobním údajům.

JJK-AJA-003-ZV5-006

Napíše krátkou zprávu.

MDÚ: není uvedena

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

JJK-AJA-003-ZV9-014

Účastní se přímého rozhovoru o tématech, která ho zajímají.

MDÚ: Vyjádří ústně pozvání, návrh a omluvu a na tyto podněty reaguje.

JJK-AJA-003-ZV9-015

Komunikuje o svých potřebách a zjišťuje si potřebné informace.

MDÚ: Vyjádří stručnou formou ústní názor a požádá jinou osobu o názor.

JJK-AJA-003-ZV9-016

Napíše jednoduchý vzkaz nebo e-mail, v němž požádá o informace nebo je sám sdělí.

MDÚ: Zprostředkuje základní téma jednoduchého psaného textu, který se týká osvojených témat.

JJK-AJA-003-ZV9-017

Vyjádří své pocity a na vyjádřené pocity ostatních adekvátně reaguje.

MDÚ: není uvedena

JJK-AJA-003-ZV9-018

Vyjádří své osobní názory na témata, která ho zajímají, reaguje na názory ostatních a diskutuje s nimi.

MDÚ: není uvedena

Mediace

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

JJK-AJA-004-ZV9-019

Zaznamenává si písemně klíčové informace během výkladu na známé téma.

MDÚ: není uvedena

JJK-AJA-004-ZV9-020

Zprostředkuje dílčí informace uvedené v mluveném a psaném textu a ve vizuálních materiálech.

MDÚ: není uvedena

JJK-AJA-004-ZV9-021

Shrne obsah mluveného a psaného textu.

MDÚ: není uvedena

JJK-AJA-004-ZV9-022

Moderuje jednoduchou interakci a činnosti ve skupině.

MDÚ: není uvedena

Další cizí jazyk

Recepce

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

JJK-DCJ-001-ZV9-001

Rozumí krátkým, velmi jednoduchým otázkám, pokynům a výrokům pronášeným pomalu, zřetelně a opakovaně a doprovázeným vizuálními prvky nebo gesty.

MDÚ: Přiřadí k vyslechnutému slovu obrázek nebo nadpis.

JJK-DCJ-001-ZV9-002

Rozumí jednoduchým větám, které obsahují známé konkrétní situace a běžnou slovní zásobu.

MDÚ: Přiřadí k napsanému slovu obrázek nebo nadpis.

JJK-DCJ-001-ZV9-003

Rozumí konkrétní informaci v jednoduchých autentických materiálech, které se vztahují k jeho potřebám a zájmům.

MDÚ: Vyhledá v krátkém slovním spojení jednoduchou informaci.

Produkce

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

JJK-DCJ-002-ZV9-004

Mluví o sobě a blízkých tématech v krátkých větách a sděluje základní osobní informace.

MDÚ: Představí se jednoduchým způsobem.

JJK-DCJ-002-ZV9-005

Doplní požadované informace nebo napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení z okruhu osvojených témat.

MDÚ: Doplní obrázkem informaci ve větě.

Interakce

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

JJK-DCJ-003-ZV9-006

Komunikuje jednoduchým způsobem pomocí základních vzorových výrazů pro každodenní situace, včetně jednoduchých otázek a odpovědí.

MDÚ: není uvedena

JJK-DCJ-003-ZV9-007

Sdělí písemně základní osobní informace v krátkých frázích, větách a formulářích.

MDÚ: Doplní jméno a adresu v jednoduchém formuláři.

Mediace

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

JJK-DCJ-004-ZV9-008

Zprostředkuje ostatním informace z krátkých rozhovorů nebo jednoduchých ilustrovaných textů, návodů, tabulí nebo nápisů mezi dvěma různými jazyky nebo v rámci jednoho jazyka

MDÚ: není uvedena

JJK-DCJ-004-ZV9-009

Zjednodušeně sdělí mezi dvěma různými jazyky nebo v rámci jednoho jazyka základní a předvídatelné pokyny týkající se časů a míst, vyslechnuté či přečtené ve formě krátkých a jednoduchých vět.

MDÚ: není uvedena

Matematika a její aplikace

Matematika

Číslo a početní operace

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

MAT-MAT-001-ZV5-001

Řeší problémy s přirozenými čísly (včetně nuly) v kontextu reálných situací.

MDÚ: Řeší jednoduché problémy s přirozenými čísly, sčítá a odčítá do tisíce, násobí a dělí v oboru malé násobilky.

Název ilustrace

Slovní úlohy z reálného světa

Odkaz

<https://uloziste.rvp.cz/material/262dfb>

Krátký textový popis

Řeší úlohy z reálného světa, které zahrnují kombinace dvou či více základních operací, a to včetně úloh s mírami a mincemi různých hodnot a dále:

- sčítá a odčítá přirozená čísla větší než 1 000 s přechodem přes „desítku“ i bez něj,
- násobí a dělí libovolná čísla jednociferným číslem s přechodem přes „desítku“ i bez něj (násobení) a se zbytkem i beze zbytku (dělení),
- násobí dvě dvouciferná čísla.

Ilustraci pro žáky s LMP naleznete v příloze s označením "_MDU".

MAT-MAT-001-ZV5-002

Modeluje a používá zlomky v praktických situacích.

MDÚ: Modeluje zlomky, které lze snadno vyjádřit jako části celku, a používá je v běžných situacích.

Název ilustrace

Dělíme se o čokoládu nebo pizzu

Odkaz

<https://uloziste.rvp.cz/material/f5844f>

Krátký textový popis

Řeší úlohy typu:

Pavle zbývají $\frac{2}{5}$ tabulky čokolády. Její kamarádka Karolína má $\frac{3}{10}$ stejné tabulky čokolády. Kolik tabulky čokolády (vyjádřeno zlomkem) mají obě kamarádky dohromady?

Pavle zbývají $\frac{2}{3}$ tabulky čokolády. Pokud dá kamarádce Karolíně $\frac{1}{6}$ z toho, co jí zbývá, kolik tabulky (vyjádřeno zlomkem) Pavle zbude?

Míša má půlku pizzy. Pokud se o ni spravedlivě rozdělí s bratrem, jakou část původní pizzy (vyjádřeno zlomkem) budou oba mít?

Ilustraci pro žáky s LMP naleznete v příloze s označením "_MDU".

MAT-MAT-001-ZV5-003

Modeluje kladná desetinná čísla pomocí reálných situací.

MDÚ: není uvedena

MAT-MAT-001-ZV5-004

Modeluje celá záporná čísla pomocí reálných situací.

MDÚ: není uvedena

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

MAT-MAT-001-ZV9-001

Řeší problémy se zlomky v kontextu reálných situací.

MDÚ: Pracuje se zlomky.

Název ilustrace

Valašské frgály na školní trh

Odkaz

<https://uloziste.rvp.cz/material/4ef155>

Krátký textový popis

Matematická příprava na chystaný školní trh, na kterém bude třída prodávat valašské frgály. Žák se zde setká se sčítáním a odčítáním zlomků, s převáděním celých čísel na zlomky, s úpravou zlomků na základní tvar a s porovnáváním velikostí zlomků. Žákům je v úloze nastíněna reálná situace, kterou je potřeba matematicky vyřešit. Žáci jsou v závěru úlohy vyzváni k reflexi navrhovaného uspořádání v úloze a k předložení vlastních nápadů během řízené diskuse na konci úlohy.

Ilustraci pro žáky s LMP naleznete v příloze s označením "_MDU".

MAT-MAT-001-ZV9-002

Využívá k řešení problémů celá čísla a jejich vlastnosti.

MDÚ: Poznává záporná čísla a rozlišuje je v běžných situacích.

MAT-MAT-001-ZV9-003

Využívá k řešení problémů desetinná čísla, procenta, mocniny a odmocniny v kontextu reálných situací.

MDÚ: Řeší jednoduché problémy s desetinnými čísly a procenty v kontextu běžných situací.

Měření a výpočty

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

MAT-MAT-002-ZV5-005

Využívá standardní jednotky délky k odhadu, měření a porovnávání, prostřednictvím manipulace zjišťuje obsah a objem.

MDÚ: Využívá standardní jednotky délky k měření a porovnávání.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

MAT-MAT-002-ZV9-004

Využívá k odhadu, měření a porovnávání nestandardní a standardní jednotky délky, obsahu a objemu.

MDÚ: Používá k měření a porovnávání standardní jednotky délky, obsahu a objemu.

MAT-MAT-002-ZV9-005

Využívá metrické vlastnosti útvarů k řešení problému v kontextu reálných situací.

MDÚ: Využívá délku, obsah a objem základních útvarů při výpočtech.

MAT-MAT-002-ZV9-006

Řeší problémy s časovými údaji v kontextu reálných situací.

MDÚ: Pracuje s časovými údaji.

Geometrie v rovině a v prostoru

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

MAT-MAT-003-ZV5-006

Modeluje a rozpozná geometrické útvary.

MDÚ: Modeluje a rozlišuje geometrické útvary v rovině.

MAT-MAT-003-ZV5-007

Orientuje se v rovině a v prostoru.

MDÚ: Orientuje se v rovině a v prostoru.

MAT-MAT-003-ZV5-008

Konstruuje geometrické útvary podle zadaných parametrů.

MDÚ: Provádí základní geometrické konstrukce.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

MAT-MAT-003-ZV9-007

Rozpozná geometrické útvary a využívá jejich vlastnosti k řešení problémů.

MDÚ: Rozpozná geometrické útvary a využívá jejich vlastností.

MAT-MAT-003-ZV9-008

Skládá a rozkládá tělesa.

MDÚ: Modeluje základní tělesa.

MAT-MAT-003-ZV9-009

Konstruuje množiny bodů daných vlastností.

MDÚ: Provádí jednoduché konstrukce geometrických útvarů.

MAT-MAT-003-ZV9-010

Popíše polohu objektů v rovině a v prostoru.

MDÚ: Popíše polohu objektů v prostoru.

Statistika a pravděpodobnost

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

MAT-MAT-004-ZV5-009

Získává data, graficky je zaznamenává, grafický záznam dat čte a interpretuje.

MDÚ: Pojmenuje v konkrétních situacích, co jsou data, označí je nebo je zaznamená.

MAT-MAT-004-ZV5-010

Experimentuje, eviduje a popisuje náhodné jevy.

MDÚ: Rozlišuje situace, které nastanou vždy, nastanou někdy, nebo nenastanou nikdy.

MAT-MAT-004-ZV5-011

Vyhledá všechny prvky nebo skupiny prvků splňující dané podmínky.

MDÚ: Vyhledá prvky nebo skupiny prvků splňující dané podmínky.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

MAT-MAT-004-ZV9-011

Interpretuje a vytváří různě graficky prezentovaná data.

MDÚ: Interpretuje a vytváří data v tabulce, sloupcovým, příp. výsečovým diagramem.

MAT-MAT-004-ZV9-012

Vypočítá a interpretuje základní charakteristiky souboru dat.

MDÚ: není uvedena

MAT-MAT-004-ZV9-013

Určí pravděpodobnost jevu různými způsoby pro rozhodování v dané situaci.

MDÚ: není uvedena

MAT-MAT-004-ZV9-014

Vyhledá všechny prvky nebo skupiny prvků, které splňují dané podmínky.

MDÚ: Vyhledá všechny prvky nebo skupiny prvků, které splňují dané jednoduché podmínky.

Algebra

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

MAT-MAT-005-ZV5-012

Rozpozná, zdůvodní, doplní a tvoří pravidelnosti a řady čísel.

MDÚ: Zapiše nebo doplní pravidelnosti a číselné řady podle návodu.

MAT-MAT-005-ZV5-013

Řeší jednoduché reálné problémy s využitím rovnosti a nerovnosti.

MDÚ: Řeší jednoduché problémy související s rovností či nerovností v běžných situacích.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

MAT-MAT-005-ZV9-015

Rozpozná, vyjádří, doplní a tvoří pravidelnosti a řady čísel.

MDÚ: Rozpozná, vyjádří, doplní a tvoří pravidelnosti a číselné řady.

Název ilustrace

Číselné řady v kontextu učiva 2. stupně ZŠ

Odkaz

<https://uloziste.rvp.cz/material/526445>

Krátký textový popis

Ilustrativní úkol směřuje k aplikaci osvojených znalostí o pravidelnostech a číselných řadách napříč učivem šestého až devátého ročníku základních škol a odpovídajících ročníků osmiletých a šestiletých gymnázií. Ukazuje, že osvojení práce s číselnými řadami je nutností k pochopení elementárních matematických pravidel a k jejich následné aplikaci. Spíše než úkol do jedné vyučovací hodiny se jedná o sérii úkolů aplikovatelných během hodin matematiky v průběhu celého základního vzdělávání, nicméně cvičení mohou sloužit i jako opakování pro žáky 9. ročníku.

Ilustraci pro žáky s LMP naleznete v příloze s označením "_MDU".

MAT-MAT-005-ZV9-016

Řeší reálné problémy pomocí poměru, úměry a procent.

MDÚ: Řeší jednoduché úlohy pomocí poměru a procent.

MAT-MAT-005-ZV9-017

Modeluje reálné problémy pomocí výrazů, upravuje je a vyhodnocuje.

MDÚ: není uvedena

MAT-MAT-005-ZV9-018

Řeší reálné problémy pomocí rovnic a nerovnic.

MDÚ: není uvedena

MAT-MAT-005-ZV9-019

Řeší reálné problémy pomocí funkcí.

MDÚ: není uvedena

Informatika

Informatika

Data, informace a modelování

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

INF-INF-001-ZV5-001

Uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout, vyslovuje odpovědi na základě dat.

MDÚ: Vyslovuje na základě dat odpovědi na otázky, které se týkají okruhu jeho zájmů.

INF-INF-001-ZV5-002

Znázorní konkrétní situaci na základě její analýzy a určení významných prvků a vztahů mezi nimi.

MDÚ: Popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví.

INF-INF-001-ZV5-003

Odvodí informace z daného modelu.

MDÚ: Odvodí informace z jednoduchého modelu.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

INF-INF-001-ZV9-001

Získá z dat informace, interpretuje data získaná pro řešení konkrétního problému.

MDÚ: Získá z dat základní informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti.

INF-INF-001-ZV9-002

Navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu.

MDÚ: Navrhne způsob kódování dat s cílem uložení a sdílení.

INF-INF-001-ZV9-003

Modeluje situace různými způsoby, včetně grafů nebo obdobných schémat.

MDÚ: Používá grafické znázornění k popisu situace nebo problému.

INF-INF-001-ZV9-004

Natrénuje model strojového učení a vyhodnotí, jak dobře model funguje.

MDÚ: Vyzkouší si práci se modelem strojového učení.

Algoritmizace a programování

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

INF-INF-002-ZV5-004

Navrhne posloupnost kroků řešení jednoduchého problému.

MDÚ: Popíše kroky známé činnosti či postupu.

INF-INF-002-ZV5-005

Sestaví v blokově orientovaném jazyce program, ve kterém používá opakování a podprogramy, opraví případné chyby.

MDÚ: Rozpozná opakující se vzory.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

INF-INF-002-ZV9-005

Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vysvětlí celý postup a určí problém, který je daným algoritmem řešen.

MDÚ: Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu z činnosti, se kterou se již opakovaně setkal, určí problém, který je algoritmem řešen.

INF-INF-002-ZV9-006

Rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne postupy a algoritmy pro jeho řešení.

MDÚ: Rozdělí problém na jednotlivé řešitelné části a popíše postupy k jejich řešení.

INF-INF-002-ZV9-007

V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program, používá opakování, větvení programu, proměnné.

MDÚ: není uvedena

INF-INF-002-ZV9-008

Průběžně ověřuje správnost vytvářeného postupu, zkouší program, opravuje chyby, posoudí efektivitu postupu, programu.

MDÚ: Ověřuje správnost navrhovaných postupů s cílem opravit chyby.

Informační systémy

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

INF-INF-003-ZV5-006

Rozezná, s jakými daty pracuje vybraný informační systém a jaký je jeho účel.

MDÚ: Popíše účel informačních systémů, které zná.

INF-INF-003-ZV5-007

Zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data pro vymezený problém.

MDÚ: Zaznamenává do existující tabulky číselná i nečíselná data problému, který opakovaně řešil.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

INF-INF-003-ZV9-009

Posoudí účel a užitečnost vybraného informačního systému, popíše jeho vnitřní fungování.

MDÚ: Popíše účel informačních systémů z jeho blízkého okolí.

INF-INF-003-ZV9-010

Pro řešení problému vytvoří tabulku evidence dat a stanoví pravidla pro práci se záznamy.

MDÚ: Sestaví tabulku pro evidenci dat získaných z okruhu svého zájmu.

INF-INF-003-ZV9-011

V evidenci dat používá funkce pro automatické zpracování dat a nastavuje zobrazení dat s cílem řešit potřeby uživatelů.

MDÚ: Nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce pro řešení problému.

Digitální technologie

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

INF-INF-004-ZV5-008

Vybírá na základě zkušenosti aplikace a data pro řešení problému.

MDÚ: Najde a spustí známou aplikaci nebo program.

INF-INF-004-ZV5-009

Používá digitální technologie připojené k síti nebo k sobě navzájem k posílání a získávání dat.

MDÚ: Používá digitální technologie připojené k síti nebo k sobě navzájem k posílání a získávání dat.

INF-INF-004-ZV5-010

Rozpoznává rizika ztráty, poškození či zneužití dat při práci s digitálními technologiemi.

MDÚ: Dodržuje bezpečnostní pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

INF-INF-004-ZV9-012

Vybírá pro své potřeby hardware, software a způsob připojení digitálních zařízení do sítě na základě porozumění jejich vlastnostem.

MDÚ: Vybírá pro své potřeby hardware, software, digitální zařízení a připojení do sítě na základě svých zkušeností.

INF-INF-004-ZV9-013

Navrhne základní způsoby zabezpečení zařízení a systémů, se kterými pracuje, na základě posouzení rizik ztráty, poškození či zneužití dat.

MDÚ: Dodržuje pravidla a zásady ochrany při práci s daty.

INF-INF-004-ZV9-014

Diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě.

MDÚ: není uvedena

Člověk a jeho svět

Člověk a jeho svět

Místo, kde žijeme

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

CJS-CJS-001-ZV5-001

Vymezí hlavní typy krajiny a demonstruje rozdíly mezi nimi z hlediska přírody a lidské společnosti na úrovni lokální, regionální a globální.

MDÚ: Popíše hlavní typy krajiny a rozezná jejich rozdíly, polohu svého bydliště na mapě, začlenění své obce (města) do příslušného kraje.

CJS-CJS-001-ZV5-002

Využívá mapy k orientaci a vyjadřování o světě kolem nás.

MDÚ: Vysvětlí pojem mapa, pozná mapu České republiky.

CJS-CJS-001-ZV5-003

Uvede příklady dokládající, že člověk, společnost a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí.

MDÚ: Popíše na základě příkladů, proč je důležité dodržovat zásady udržitelného chování v přírodě.

CJS-CJS-001-ZV5-004

Posoudí na základě lokalizace specifika vlastního regionu, krajů ČR, sousedních států ČR a vybraných států v odlišných částech Evropy i světa a vliv těchto specifíků na život v nich.

MDÚ: Uvede základní informace o České republice.

CJS-CJS-001-ZV5-005

Prokáže pochopení principu hlasování a jeho významu pro život v demokratické společnosti.

MDÚ: Hlasuje při rozhodování ve třídě.

CJS-CJS-001-ZV5-006

Prokáže základní porozumění roli prezidenta, politiků, soudců a policistů na základě reflexe příběhu či modelové situace.

MDÚ: Popíše práci politiků, prezidenta, soudců a policistů na modelových situacích či příběhu.

CJS-CJS-001-ZV5-007

Vyhledá odpovědi na otázky související s činností obecního úřadu v dané lokalitě.

MDÚ: Popíše práci starosty obecního úřadu.

Lidé kolem nás

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

CJS-CJS-002-ZV5-008

Rozpozná ve svém okolí a v digitálním světě jednání a chování, které není v souladu s pravidly a není možné ho tolerovat a přehlížet, a adekvátně na něj zareaguje.

MDÚ: Rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých ve svém okolí a v digitálním světě, dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině a obci (městě), ví, na koho se může obrátit.

CJS-CJS-002-ZV5-009

Rozpozná v modelových situacích, které právo člověka bylo porušeno nebo jaká povinnost byla zanedbána.

MDÚ: Vyjádří vlastními slovy práva a povinnosti žáka ve škole.

CJS-CJS-002-ZV5-010

Posoudí, co nebo kdo na něj má vliv ve fyzickém a digitálním prostředí, v modelové situaci se vymezí vůči nepříjemné nebo rizikové komunikaci.

MDÚ: Na modelových situacích popíše rizikovou a nepříjemnou situaci či komunikaci ve svém okolí či digitálním prostředí, odmítne a oznámí nepříjemnou nebo rizikovou komunikaci.

CJS-CJS-002-ZV5-011

Uvede příklady toho, v čem se shoduje a čím se liší život různých lidí.

MDÚ: Popíše na modelové situaci, v čem se shoduje a čím se liší život různých lidí.

Lidé a čas

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

CJS-CJS-003-ZV5-012

Zkoumá lokální historii prostřednictvím vlastního bádání nejméně ve dvou zdrojích.

MDÚ: Vyjmenuje nejvýznamnější historické pamětihodnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí.

CJS-CJS-003-ZV5-013

Porovná, jak lidé žili dříve a jak žijí dnes.

MDÚ: Popíše, jak lidé žili dříve a jak žijí dnes.

CJS-CJS-003-ZV5-014

Vyjádří vlastními slovy význam vybraných státních svátků, významných dnů, regionálních výročí a tradic.

MDÚ: Uvede příklady vybraných státních svátků, významných dnů v ČR a významných událostí.

Rozmanitost přírody

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

CJS-CJS-004-ZV5-015

Porovná na základě pozorování rozmanitost živé a neživé přírody ve svém okolí a realizuje zásah, kterým tuto rozmanitost podpoří.

MDÚ: Pozoruje na modelových příkladech propojenost živé a neživé přírody.

CJS-CJS-004-ZV5-016

Zhodnotí vliv podmínek prostředí na životní funkce a projevy vybraných organismů na základě vlastního pokusu.

MDÚ: Pozoruje živé organismy ve svém okolí a jejich přizpůsobení, životní funkce a projevy.

CJS-CJS-004-ZV5-017

Porovná jednotlivé organismy z hlediska jejich podobných a odlišných znaků a vzájemné příbuznosti.

MDÚ: Rozpozná a pojmenuje vybrané základní organismy žijící na určitém místě a pozoruje jejich vzájemné vztahy.

CJS-CJS-004-ZV5-018

Oceňuje rozmanitost přírody a způsobů jejího poznávání na základě reflexe společně prožité výukové zkušenosti.

MDÚ: Popíše rozmanitost přírody na základě reflexe společně prožité výukové zkušenosti.

CJS-CJS-004-ZV5-019

Odhadne a změří vhodnými měřidly vzdálenost, čas, hmotnost, objem a teplotu, výsledek měření uvede se správnými jednotkami a zjištěné informace využije v praktických situacích.

MDÚ: Používá vhodná měřidla k měření vzdálenosti, času, hmotnosti a teploty, vyjmenuje základní jednotky vzdálenosti, času, hmotnosti a teploty, změří je a využívá v praktických situacích.

CJS-CJS-004-ZV5-020

Porovná základní vlastnosti látek jednotlivých skupenství na základě vlastních pokusů.

MDÚ: Porovná základní vlastnosti látek na základě vlastních pokusů.

Název ilustrace

Putování kapky vody

Odkaz

<https://uloziste.rvp.cz/material/b565d3>

Krátký textový popis

Tato pohybová hra umožňuje žákům zažít oběh vody na Zemi. Prostřednictvím cestování mezi různými stanovišti (oceán, mrak, řeka, půda, ledovec aj.) si uvědomí, jak voda v přírodě neustále mění skupenství a přemísťuje se. Žáci si svou cestu zaznamenají na pracovní list a následně reflektují svůj pohyb, čímž si upevní porozumění oběhu vody na Zemi. Poznatky vzešlé ze hry podporují schopnost monitorovat své učení (dodržování pravidel a času), uvědomění důležitosti vody pro život a vše živé. Rozvíjena je klíčová kompetence k učení ve dvou složkách a klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti.

Ilustraci pro žáky s LMP naleznete v příloze s označením "_MDU".

CJS-CJS-004-ZV5-021

Charakterizuje Zemi jako jednu z planet Sluneční soustavy.

MDÚ: Ukáže na modelu Sluneční soustavy naší planetu.

Název ilustrace

Cesta Země a Měsíce

Odkaz

<https://uloziste.rvp.cz/material/53fe48>

Krátký textový popis

V této lekci se žáci na úvod přenesou trochu do historie a odvodí, jak naši předci určili, co je to DEN, MĚSÍC, ROK. Pak zkusí vytvořit ve skupině pohyblivý model, který ukáže hned tři pohyby: jak se Země pohybuje kolem své osy.

Jak se Měsíc pohybuje kolem Země. A jak se Země (s Měsícem) pohybuje kolem Slunce. Tento model rozpohybují venku, a projdou si tak všechny pohyby na vlastní kůži. Prožijí, co a jaký pohyb způsobuje. Každá skupina svůj model představí, a tak máme příležitost vidět různé kreativní možnosti i různá vysvětlení. Závěrečná diskuse je vždy plná skvělých Aha momentů, když se učíme nejen hlavou, ale i všemi smysly a v pohybu. Rozvíjena je klíčová kompetence k učení ve dvou složkách a klíčová kompetence k podnikavosti a pracovní.

Ilustraci pro žáky s LMP naleznete v příloze s označením "_MDU".

Člověk, jeho zdraví a bezpečí

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

CJS-CJS-005-ZV5-022

Dodržuje pravidla bezpečného pohybu a pobytu v různém prostředí, prokáže zodpovědné jednání při styku s neznámými osobami, předměty a látkami.

MDÚ: Popíše zásady bezpečného pohybu a pobytu v různém prostředí, vyjmenuje účelné způsoby chování při styku s neznámými osobami, předměty a látkami.

CJS-CJS-005-ZV5-023

Předvede v modelové situaci správné chování podle pravidel silničního provozu, pohybuje se bezpečně a samostatně v reálném silničním provozu v roli chodce i cyklisty.

MDÚ: Vyjmenuje základní pravidla silničního provozu pro chodce i cyklisty a popíše jednoduchou dopravní situaci.

CJS-CJS-005-ZV5-024

Využívá poznatky o fungování lidského těla k podpoře vlastního zdravého způsobu života, rozlišuje jednotlivé etapy lidského života.

MDÚ: Pojmenuje jednotlivé etapy lidského života.

CJS-CJS-005-ZV5-025

Předvede v modelové situaci základní techniky odmítnutí návykových látek a posoudí vliv návykových látek a závislostního chování na zdraví člověka.

MDÚ: Rozlišuje, co prospívá zdraví, co škodí, předvede v modelové situaci odmítnutí návykové látky.

CJS-CJS-005-ZV5-026

Vysvětlí funkci základních složek integrovaného záchranného systému a uplatňuje v modelových situacích účelné způsoby chování při mimořádných událostech.

MDÚ: Popíše účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, zná telefonní čísla IZS.

CJS-CJS-005-ZV5-027

Zdůvodní význam bezpečného chování při styku s hořlavými látkami a zábavní pyrotechnikou, aplikuje pravidla protipožární ochrany v modelových situacích.

MDÚ: Popíše v modelové situaci bezpečné chování při styku s hořlavými látkami, pyrotechnikou a uvede příklady pravidel protipožární ochrany v modelových situacích.

CJS-CJS-005-ZV5-028

Rozlišuje činnosti Armády ČR v době míru a při válečných konfliktech.

MDÚ: Třídí na modelových situacích hlavní činnosti Armády ČR v době míru a při válečných konfliktech.

CJS-CJS-005-ZV5-029

V modelové situaci ošetří drobná poranění a poranění menšího rozsahu, odliší je od závažných úrazů a život ohrožujících stavů a přivolá první pomoc.

MDÚ: V modelové situaci přivolá lékařskou pomoc.

CJS-CJS-005-ZV5-030

Uplatňuje respektující chování při navazování vztahů a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování, obrátí se na důvěryhodnou osobu či instituci v případě pocitu ohrožení.

MDÚ: Poznává bezpečné sexuální chování a obrátí se na důvěryhodnou osobu v případě pocitu ohrožení.

CJS-CJS-005-ZV5-031

Plánuje vlastní denní režim a uplatňuje v něm základní zdravotně preventivní návyky.

MDÚ: Popíše složky vlastního denního režimu a osvojené znalosti uplatňuje v každodenním životě.

CJS-CJS-005-ZV5-032

Navrhne celodenní stravu pro sebe a zhodnotí ji z hlediska základních výživových doporučení.

MDÚ: Z nabídnutých potravin sestaví pro sebe vyvážený jídelníček na celý den v souladu se zásadami zdravé výživy.

Lidé a svět financí

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

CJS-CJS-006-ZV5-033

Používá peníze v běžných modelových situacích.

MDÚ: Používá peníze v jednoduchých modelových situacích.

CJS-CJS-006-ZV5-034

Vysvětlí na příkladu, proč není možné realizovat všechny chtěné výdaje.

MDÚ: Uvede příklad, proč není možné realizovat všechny chtěné výdaje .

CJS-CJS-006-ZV5-035

Sestaví jednoduchý osobní rozpočet.

MDÚ: V osobním rozpočtu rozezná základní příjmy a výdaje.

Člověk a společnost

Dějepis

Poznáváme minulost

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

CAS-DEJ-001-ZV9-001

Přiřadí kulturní projevy k jednotlivým dějinným epochám.

MDÚ: Přiřadí základní kulturní projevy k jednotlivým dějinným epochám.

Název ilustrace

Umělecké směry přelomu 19. a 20. stol.

Odkaz

<https://uloziste.rvp.cz/material/f6fb8b>

Krátký textový popis

Žáci v lekci pracují s texty různého druhu, přičemž na základě porovnávání textu naučného a obrázku či básně daného uměleckého směru přiřazují obrázky k danému uměleckému směru. Zároveň průběžně vyplňují reflektivní pracovní lístek. Cíle lekce jsou, aby žák získal povědomí o uměleckých směrech na přelomu 19. a 20. století a uvědomil si, že došlo k rozrůznění/rozpadu uměleckých směrů, kdy nastala svoboda lidského tvoření.

Ilustraci pro žáky s LMP naleznete v příloze s označením "_MDU".

CAS-DEJ-001-ZV9-002

Posoudí informační hodnotu a důvěryhodnost zdrojů z různých dějinných epoch.

MDÚ: není uvedena

CAS-DEJ-001-ZV9-003

Vysvětlí rozdíl mezi zobrazováním minulosti v dějepisectví a ve filmu, v literatuře a v nových médiích včetně produktů umělé inteligence.

MDÚ: Popíše na příkladech zobrazování minulosti a dějinných událostí ve filmu, v literatuře a v nových médiích včetně umělé inteligence.

CAS-DEJ-001-ZV9-004

Specifikuje proměnu politických útvarů, krajiny a lidských sídel od pravěku po současnost pomocí map a dalších informačních zdrojů.

MDÚ: Popíše, jak vypadalo lidské sídlo a krajina v příslušné dějinné etapě.

CAS-DEJ-001-ZV9-005

Posoudí, jak se připomínání historických událostí a tradic podílí na utváření jeho osobní identity a identity lidí v jeho okolí.

MDÚ: Uvede příklady státních svátků a dalších významných dnů a popíše, co pro něj znamenají.

Název ilustrace

Proč slavili ve středověku Vánoce?

Odkaz

<https://uloziste.rvp.cz/material/fdd750>

Krátký textový popis

Lekce uvede žáky do způsobu, jakým se Vánoce slavily ve středověku, a vede je ke konfrontaci s tím, jak a proč slavíme Vánoce dnes, a obecně k hlubšímu zamyšlení, k čemu jsou dobré tradice a slavení svátků.

Ilustraci pro žáky s LMP naleznete v příloze s označením "_MDU".

CAS-DEJ-001-ZV9-006

Doloží příklady vlivu náboženství na jednání lidí v různých dějinných epochách.

MDÚ: Doloží, jaký vliv mělo náboženství na jednání lidí v různých dějinných epochách.

CAS-DEJ-001-ZV9-007

Posoudí pozitivní a negativní vliv technologického vývoje a zejména industrializace na život různých společenských vrstev v minulosti.

MDÚ: Popíše kladné i záporné důsledky používání moderních technologií v minulosti.

CAS-DEJ-001-ZV9-008

Vysvětlí proměny fungování hospodářství od pravěku po současnost.

MDÚ: není uvedena

CAS-DEJ-001-ZV9-009

Rozliší příčiny, důsledky a podobu konfliktů a spolupráce v minulosti.

MDÚ: Vysvětlí na příkladech příčiny lidských konfliktů v dějinách a diskutuje o výhodách lidské spolupráce.

Název ilustrace

Svržení atomové bomby na Hirošimu a Nagasaki

Odkaz

<https://uloziste.rvp.cz/material/71d802>

Krátký textový popis

Žáci zařadí svržení atomové bomby v čase a místě, uvědomují si důsledky svržení a jejich vliv na konec druhé světové války; zároveň popíší důsledky výbuchu pro obyvatele. Argumentují pro i proti použití atomové bomby, používají v debatě informace z textu a zároveň naslouchají názorům druhých, dokáží diskutovat.

Ilustraci pro žáky s LMP naleznete v příloze s označením "_MDU".

CAS-DEJ-001-ZV9-010

Posoudí dopady kolonialismu, imperialismu a dekolonizace na různé skupiny lidí.

MDÚ: Uvede příklady kolonialismu a jeho kladné a záporné projevy.

CAS-DEJ-001-ZV9-011

Určí, jak se proměňovaly a v čem zůstávaly stejné genderové role v dějinách.

MDÚ: Porovná, jaké byly role mužů a žen v minulosti a v současnosti.

CAS-DEJ-001-ZV9-012

Diskutuje o projevech moderního politického extremismu a o povaze, příčinách vzniku a důsledcích nastolení diktatur a autoritativních režimů.

MDÚ: Popíše základní znaky nacismu a komunismu a jejich hlavních dopady na životy lidí v českých zemích.

Tvoříme dějiny

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

CAS-DEJ-002-ZV9-013

Vytvoří vlastní dějepisný výstup s využitím vhodných kriticky posouzených zdrojů.

MDÚ: není uvedena

CAS-DEJ-002-ZV9-014

Vytvoří vlastní výstup na základě absolvování aktivizačního edukačního programu v paměťové instituci nebo ve veřejném prostoru.

MDÚ: Představí vlastní výstup po návštěvě historického místa či paměťové instituce.

Název ilustrace

Proč tu máme tolik památek? Dějiny ve veřejném prostoru

Odkaz

<https://uloziste.rvp.cz/material/187616>

Krátký textový popis

Lekce projektové výuky směřuje žáky k vnímání historických objektů a motivů jako svědků minulosti daného místa. Historickým objektem se v této konkrétní lekci rozumí např. světská či duchovní budova, památník, pomník, drobná památka nebo zemědělský či průmyslový objekt. Motivem jsou např. prvky uměleckých slohů, symboly, názvy a nápisy. Očekávaný výsledek učení posiluje vazby žáků s regionem a vede je ke kritickému zkoumání veřejného prostoru. Rozvíjí schopnost domýšlet významy jednotlivých prvků i celých motivů a stanovovat domněnky, z jaké jsou doby, jakou událost či osobu připomínají. Pozitivní vztah k historickým památkám je předpokladem k uchovávaní historické paměti místa, kde žáci žijí. Lekce vede žáky ke spolupráci a vzájemné podpoře i k efektivnímu používání informací potřebných k řešení výzkumného problému.

Ilustraci pro žáky s LMP naleznete v příloze s označením "_MDU".

CAS-DEJ-002-ZV9-015

Vyjádří vlastní představu o funkci a významu historických objektů a motivů ve veřejném prostoru.

MDÚ: Hledá odpovědi, proč se veřejnému prostoru nachází konkrétní historický objekt nebo motiv.

CAS-DEJ-002-ZV9-016

Podílí se na utváření historického významu regionálních kulturních památek, popřípadě památek s celostátní či mezinárodní hodnotou.

MDÚ: Podílí se na péči o regionální památky, a připomíná si tak jejich význam.

CAS-DEJ-002-ZV9-017

Zhodnotí zamýšlené i nezamýšlené důsledky lidského jednání, které souvisejí s narušováním životního prostředí a klimatickými jevy v minulosti.

MDÚ: Na příkladech porovná důsledky lidské činnosti na životní prostředí v minulosti a současnosti.

CAS-DEJ-002-ZV9-018

V modelové situaci předvede, jak může historické poznání pomoci v současném životě.

MDÚ: není uvedena

Výchova k občanství

Já ve společnosti

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

CAS-VKO-001-ZV9-001

Charakterizuje společenské role, do kterých se ve svém životě dostává, a posoudí, co pro něj znamená příslušnost k rodině, ke škole, ke kultuře, k náboženství, k genderu, k obci, k národu, ke státu.

MDÚ: Popíše, co pro něj znamená rodina, škola, kultura, náboženství, gender, obec, národ a stát, a uvede příklady, jakou roli v ní/něm zaujímá.

CAS-VKO-001-ZV9-002

Zdůvodní svůj žebříček hodnot a způsoby jeho uplatňování v různých životních situacích.

MDÚ: Vytvoří svůj žebříček hodnot a přiřadí tyto hodnoty ke konkrétním životním situacím.

CAS-VKO-001-ZV9-003

Rozpozná předsudky a stereotypy v komunikaci a jednání a zaujímá k nim kritický přístup.

MDÚ: Rozpozná předsudky a stereotypy v komunikaci a jednání v běžném životě.

CAS-VKO-001-ZV9-004

Zhodnotí, co nebo kdo má vliv na něj a na jeho rozhodování ve fyzickém a v digitálním prostředí.

MDÚ: Popíše, co nebo kdo ho při rozhodování ve fyzickém a v digitálním prostředí ovlivňuje.

Odpovědný občan

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

CAS-VKO-002-ZV9-005

Zhodnotí na příkladech ze života občanů přednosti, úskalí a dopady demokratické a autokratické formy vlády.

MDÚ: Popíše základní prvky demokratické a autokratické formy vlády.

CAS-VKO-002-ZV9-006

Prozkoumá průběh a výsledky voleb v České republice, rozhodování občanů při volbách a jejich zapojování do veřejného politického dění.

MDÚ: Přiřadí v souvislosti s volbami k politickým stranám jejich představitele a uvede možnosti zapojení se občanů do voleb.

CAS-VKO-002-ZV9-007

Pracuje s ukázkami konkrétních právních textů, jako je Ústava ČR, Listina základních práv a svobod, zákony, různé typy smluv.

MDÚ: není uvedena

CAS-VKO-002-ZV9-008

Rozpozná na příkladech různých životních situací porušování práv, zákonů a smluv a navrhne, jak situace řešit.

MDÚ: Poukáže na porušování práv na příkladech z různých životních situací a v modelových situacích předvede jejich vhodná řešení.

CAS-VKO-002-ZV9-009

Prozkoumá činnost státní správy a samosprávy při řešení životních situací občana a při řešení lokálních výzev a problémů.

MDÚ: Přiřadí k jednotlivým částem státní správy a samosprávy příklady životních situací na obrázku a vysvětlí důvody svého rozhodnutí.

CAS-VKO-002-ZV9-010

Kriticky posuzuje dění ve svém regionu, v České republice a ve světě.

MDÚ: Popíše na příkladech aktuální dění v regionu, České republice nebo ve světě.

CAS-VKO-002-ZV9-011

Zhodnotí na příkladech ze života občanů projevy ekonomické a politické integrace v Evropě a její výhody a nevýhody.

MDÚ: Popíše na konkrétním vyobrazení výhody a nevýhody politické a ekonomické integrace v EU.

CAS-VKO-002-ZV9-012

Vytváří návrh společensky prospěšné akce a do některé se aktivně zapojuje.

MDÚ: Zapojuje se do společensky prospěšné akce.

Já a svět financí

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

CAS-VKO-003-ZV9-013

Používá základní ekonomické pojmy, které jsou aktuálně diskutovány ve veřejném prostoru.

MDÚ: není uvedena

CAS-VKO-003-ZV9-014

Rozhoduje v modelových situacích o řešení životních potřeb s ohledem na rodinný a osobní rozpočet.

MDÚ: Rozhodne v modelových situacích o svých možnostech v rámci konkrétně zadaného rozpočtu a proč není možné realizovat všechny chtěné výdaje.

CAS-VKO-003-ZV9-015

Vysvětlí tvorbu cen v tržním hospodářství z pohledu kupujícího a prodávajícího.

MDÚ: Uplatňuje v modelových situacích práva spotřebitele ve vztahu ke koupi a reklamaci zboží a služeb.

Geografie

Geografie

Geografie a její metody poznávání

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

GEO-GEO-001-ZV9-001

Kriticky využívá mapy a další zdroje geografických dat pro vlastní učení i každodenní poznávání světa.

MDÚ: Používá mapy k orientaci ve svém okolí.

GEO-GEO-001-ZV9-002

Využívá geoinformační technologie k řešení reálných problémů.

MDÚ: není uvedena

GEO-GEO-001-ZV9-003

Využívá geografické myšlení a způsoby poznávání k porozumění příčinám a důsledkům změn míst a regionů.

MDÚ: Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě.

Přírodní a socioekonomické prostředí a jejich vzájemné interakce

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

GEO-GEO-002-ZV9-004

Odvodí příjem slunečního záření pro konkrétní místo a čas, jeho příčiny a důsledky na přírodní procesy a lidské aktivity.

MDÚ: Zdůvodní šířkovou pásmovitost množství dopadajícího slunečního záření a průměrné teploty vzduchu jako důsledek tvaru a pohybu Země.

GEO-GEO-002-ZV9-005

Odvodí dostupnost vody v konkrétním místě během roku, její příčiny a vliv na tamní přírodní prostředí a lidskou společnost.

MDÚ: není uvedena

GEO-GEO-002-ZV9-006

Vysvětlí vznik a rozmístění tvarů zemského povrchu a jejich vliv na další přírodní procesy a lidské aktivity.

MDÚ: Popíše na příkladech působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu a život člověka.

GEO-GEO-002-ZV9-007

Odvodí charakter půd a živých organismů pro konkrétní místo, jeho příčiny a vliv na tamní přírodní prostředí a lidskou společnost.

MDÚ: není uvedena

GEO-GEO-002-ZV9-008

Vysvětlí, jak přírodní a společenské faktory ovlivňují přirozený i migrační pohyb obyvatel a strukturu i rozmístění obyvatelstva v různých místech a regionech.

MDÚ: není uvedena

GEO-GEO-002-ZV9-009

Posoudí geografickou polohu, funkce, vnitřní strukturu a možnosti rozvoje různých sídel.

MDÚ: Popíše místo, kde žije.

GEO-GEO-002-ZV9-010

Identifikuje hlavní faktory ovlivňující rozmístění a zaměření hospodářských aktivit a jejich vliv na konkrétní region a jeho další rozvoj.

MDÚ: není uvedena

GEO-GEO-002-ZV9-011

Na základě porozumění příčinám a průběhu globalizace doloží příklady jejích pozitivních i negativních důsledků na přírodu a společnost konkrétního místa či regionu.

MDÚ: není uvedena

GEO-GEO-002-ZV9-012

Na příkladu mezinárodních a regionálních konfliktů rozliší jejich podobné a rozdílné příčiny, důsledky a snahy o mírové řešení.

MDÚ: není uvedena

Místa a regiony světa

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

GEO-GEO-003-ZV9-013

Orientuje se v místech a regionech různého měřítka prostřednictvím vlastní mentální mapy daného území.

MDÚ: Lokalizuje na mapě místa ve svém okolí a regiony Česka.

GEO-GEO-003-ZV9-014

Identifikuje shodné a rozdílné charakteristiky míst a regionů a způsoby, jakými ovlivňují život v ostatních místech a regionech.

MDÚ: Rozlišuje přírodní podmínky ČR včetně povrchu a jeho členitosti.

GEO-GEO-003-ZV9-015

Doloží konkrétními příklady rozdílnou mediální prezentaci míst a regionů a její dopady na vnímání daných míst a regionů.

MDÚ: Lokalizuje na mapách jednotlivé světadíly a oceány.

GEO-GEO-003-ZV9-016

Odůvodní svou identifikaci s určitým místem i regiony různého řádu a komunitou lidí, kteří tam žijí.

MDÚ: není uvedena

Udržitelnost života na Zemi

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

GEO-GEO-004-ZV9-017

Zhodnotí, jak naplňování potřeb jedince, společnosti a přírodního prostředí v konkrétním místě napomáhá či zabraňuje udržitelnosti života na Zemi.

MDÚ: Vysvětlí na příkladech vzájemný vztah životního prostředí a aktivit člověka.

GEO-GEO-004-ZV9-018

Uplatňuje základní principy udržitelnosti života při vlastním zodpovědném jednání v prostoru.

MDÚ: Vysvětlí význam udržitelnosti a vybrané způsoby jak udržitelnost podpořit.

Člověk a příroda

Fyzika

Vlastnosti látek a měření veličin

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

CAP-FYZ-001-ZV9-001

Porovná jednotlivá skupenství látek na základě jejich typických vlastností, vlastnosti ilustruje konkrétními situacemi z vlastní zkušenosti a navrhne a provede experimenty, které umožní zjistit další vlastnosti.

MDÚ: Roztřídí vybrané látky ze svého okolí podle skupenství, pojmenuje typické vlastnosti jednotlivých skupenství látek.

CAP-FYZ-001-ZV9-002

Změří vybrané fyzikální veličiny, vyjádří je ve vhodných jednotkách a odhadne chyby (nejistoty) měření; výsledek měření prezentuje v číselné i grafické podobě.

MDÚ: Změří vhodnými měřidly délku, objem a hmotnost tělesa, teplotu a časový interval.

Název ilustrace

Jednotky ve fyzice a běžném životě

Odkaz

<https://uloziste.rvp.cz/material/c0374a>

Krátký textový popis

Fyzikální veličiny jsou nezbytnou součástí kvantitativního popisu světa kolem nás, fyzikální poznání se bez nich tedy neobejde. S mnohými fyzikálními veličinami mají žáci zkušenost z běžného života. Součástí měření je i nutnost volby vhodného měřidla a diskuse o přesnosti měření.

Cílem aktivity je, aby žáci prostřednictvím diskuse a její následné reflexe získali představu o velikostech jednotlivých jednotek pomocí věcí, které znají z běžného života. Důležitým sdělením této aktivity je skutečnost, že probírané metrické fyzikální jednotky jsou výsledkem mezinárodní dohody a jsou univerzálně používané po celém světě, byť třeba v anglosaském světě se dává přednost některým tradičním jednotkám. To je ilustrací možnosti komunikace nad jednotlivými jazyky.

Ilustraci pro žáky s LMP naleznete v příloze s označením "_MDU"

Pohyb, síly a energie

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

CAP-FYZ-002-ZV9-003

Pozoruje, porovná, změří, popíše různé pohyby a předpoví jejich průběh.

MDÚ: Pozoruje a popíše různé pohyby z běžného života, porovná rychlost různých pohybů.

CAP-FYZ-002-ZV9-004

Popíše některé důležité případy působení sil mezi tělesy, s využitím vlastních pozorování, experimentů a historického pohledu fyziky vysvětlí souvislost silového působení se změnami pohybového stavu těles.

MDÚ: Popíše souvislost charakteru pohybu s působícími silami.

CAP-FYZ-002-ZV9-005

Popíše a předvede použití sil a tlaku v konkrétních praktických aplikacích (páka, kladka, tlak v tekutinách, Archimédův zákon).

MDÚ: Předvede použití sil a tlaku v konkrétních praktických aplikacích.

CAP-FYZ-002-ZV9-006

Představí formy a přeměny energie v každé oblasti fyziky, se kterou se setkává, a ukáže také souvislosti různých forem energie v různých oblastech fyziky.

MDÚ: Uvede konkrétní příklady přeměn energie.

CAP-FYZ-002-ZV9-007

Ilustruje roli energie v běžném životě a kvalitativně i kvantitativně s ní pracuje, včetně finanční stránky.

MDÚ: Popíše souvislost spotřeby energie s účinnostmi konkrétních strojů a přístrojů.

Zvuk a světlo

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

CAP-FYZ-003-ZV9-008

Na základě vlastních experimentů popíše, co je zvuk, jeho vznik, vlastnosti a šíření; fyzikální vlastnosti zvuku dá do souvislosti s hudebním pohledem na zvuk.

MDÚ: Identifikuje zdroje zvuku v běžných situacích, popíše potenciálně škodlivé důsledky zvuku a popíše způsoby ochrany před nadměrným hlukem.

CAP-FYZ-003-ZV9-009

Porovná chování světla v různých prostředích a na jejich rozhraních; popíše důsledky ve vybraných praktických situacích.

MDÚ: Popíše konkrétní příklady využití zrcadel a čoček a na jednoduchém pokusu ukáže některé jejich vlastnosti.

Elektrina a magnetismus

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

CAP-FYZ-004-ZV9-010

Experimentálně ukáže vybrané vlastnosti elektrického náboje.

MDÚ: Ukáže vybrané vlastnosti elektrického náboje na jednoduchých pokusech.

Název ilustrace

Vodiče a izolanty

Odkaz

<https://uloziste.rvp.cz/material/ef211d>

Krátký textový popis

Žáci v rámci aktivity zkoumají různé materiály z pohledu vodivosti. Navrhnu experiment, jak poznat, zda daný materiál vede elektrický náboj, nebo ne, poté ve skupinách experiment provedou a společně s vyučujícím shrnou zjištěné poznatky.

Předpokladem je, že žáci už některé experimenty z elektrostatiky dělali – vědí, co to je náboj, umí ho detekovat na plechovce a znají některé jeho základní vlastnosti.

Ilustraci pro žáky s LMP naleznete v příloze s označením "_MDU".

CAP-FYZ-004-ZV9-011

Zapojí elektrický obvod, změří v něm vybrané elektrické veličiny a na základě měření mezi nimi najde souvislost.

MDÚ: Zapojí podle schématu jednoduchý elektrický obvod.

CAP-FYZ-004-ZV9-012

Experimentálně ukáže vzájemné působení permanentních magnetů i magnetu a vodiče s proudem a uvede praktické využití těchto jevů.

MDÚ: Prozkoumá chování trvalých magnetů vzájemně mezi sebou a vůči jiným materiálům pomocí jednoduchých pokusů.

Mikrosvět a makrosvět

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

CAP-FYZ-005-ZV9-013

Popíše základní strukturu látek a relevantní částice při postupu z makrosvěta do mikrosvěta a uvede některé konkrétní příklady dějů, které na dané úrovni probíhají.

MDÚ: není uvedena

CAP-FYZ-005-ZV9-014

S využitím informací z různých vhodných zdrojů ilustruje, že Země je součástí komplexní struktury vesmíru, a popíše, jak vesmír Zemi ovlivňuje.

MDÚ: Popíše, jaké důsledky mají pohyby těles ve Sluneční soustavě na Zemi.

Chemie

Chemie a já

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

CAP-CHE-001-ZV9-001

Posoudí kvalitu a složení potravin z hlediska vyváženého obsahu základních živin a aditiv.

MDÚ: Vyjmenuje základní živiny ve vybraných potravinách.

CAP-CHE-001-ZV9-002

Vytvoří model, kterým popíše chemické přeměny látek v lidském těle při trávení živin.

MDÚ: Na modelu vysvětlí základní principy přeměny látek v lidském těle.

CAP-CHE-001-ZV9-003

Na vybraných příkladech ilustruje základní vlastnosti tuků, sacharidů a bílkovin a jejich funkci v organismech.

MDÚ: není uvedena

CAP-CHE-001-ZV9-004

Na příkladech chemického složení a vlastností látek běžně užívaných v domácnosti zdůvodní možnosti a limity jejich využití.

MDÚ: Roztřídí vybrané látky běžně užívané v domácnosti podle jejich vlastností a možností využití.

CAP-CHE-001-ZV9-005

Zhodnotí rizika práce s běžně dostupnými chemickými látkami a pracuje s nimi bezpečně.

MDÚ: Vysvětlí rizika spojená se zacházením s vybranými běžně dostupnými chemickými látkami a pracuje s nimi bezpečně.

Chemie a planeta Země

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

CAP-CHE-002-ZV9-006

Analyzuje a interpretuje dostupná data o složení ovzduší v ČR i ve svém okolí.

MDÚ: Porovná informace o složení vzduchu ve svém okolí s využitím poskytnutých zdrojů dat.

CAP-CHE-002-ZV9-007

Schématem znázorní příčiny a projevy znečišťování ovzduší vlivem lidské činnosti včetně kroků k jeho omezení.

MDÚ: není uvedena

CAP-CHE-002-ZV9-008

Vytvoří model koloběhu vody v přírodě a zahrne do něj vliv lidské činnosti i význam pro živé organismy.

MDÚ: Na modelu vysvětlí koloběh vody v přírodě včetně příkladů vlivu činnosti člověka.

CAP-CHE-002-ZV9-009

Vysvětlí význam pedosféry a litosféry jako zdroje obživy, surovin a životního prostředí organismů včetně člověka.

MDÚ: Vysvětlí význam pedosféry a litosféry jako zdroje obživy, surovin a životního prostředí organismů včetně člověka.

Chemie a společnost

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

CAP-CHE-003-ZV9-010

Zhodnotí využívání materiálů a energetických surovin v kontextu udržitelnosti.

MDÚ: Uvede příklady využívání materiálů a energetických surovin v kontextu udržitelnosti.

CAP-CHE-003-ZV9-011

Navrhne a provede pozorování, demonstrace a pokusy včetně záznamu, zpracování a prezentace jejich výsledků.

MDÚ: není uvedena

CAP-CHE-003-ZV9-012

Na konkrétních příkladech popíše chemickou reakci jako změnu výchozích látek na produkty za uvolnění nebo spotřebování energie při přeskupování atomů a chemických vazeb.

MDÚ: Popíše výsledky praktických pozorování a provedených pokusů na úrovni reagujících látek.

CAP-CHE-003-ZV9-013

S pomocí různých informačních zdrojů ilustruje rozmanitost chemie a reflektuje aktuální dění v tomto vědním oboru.

MDÚ: Popíše koloběh uhlíku v přírodě s využitím příkladů konkrétních látek.

Název ilustrace

Čemu se věnují současní chemici?

Odkaz

<https://uloziste.rvp.cz/material/dbc993?nahled=1>

Krátký textový popis

Žáci si s pomocí učitele ve skupinách vyhledají konkrétní objevy ať už z oblasti českého výzkumu, nebo z oblasti laureátů Nobelovy ceny. S využitím umělé inteligence obsáhlé informace zestruční tak, aby jim sami ve skupině rozuměli. Následně metodou skládkového učení učitel rozdělí žáky z původních skupin tak, aby vznikly skupiny nové, ve kterých jsou zastoupeni žáci seznámení s různými tématy. Žáci si objevy vzájemně představí a následně mají za úkol v těchto skupinách sestavit krátký kvíz (Kahoot nebo jiný nástroj) určený spolužákům, ale i rodičům zaměřený na charakteristiky daných řešených témat. Rolí učitele je směřovat žáky v první části výběru, dále k využívání vhodných promptů k překladu a objasnění složitých výzkumných témat. Podstatným bodem je směřování žáků, aby k vysvětlování témat nepoužívali pojmy, kterým nerozumějí. Zároveň učitel sleduje a podněcuje debaty žáků ve skupinách a vyhodnocuje míru zapojení jednotlivých žáků.

Ilustraci pro žáky s LMP naleznete v příloze s označením "_MDU".

CAP-CHE-003-ZV9-014

Zmapuje chemické (a jiné) provozy v místě svého bydliště, zjistí informace o jejich produkci a zhodnotí její vliv na kvalitu životního prostředí a vlastní život.

MDÚ: Uvede a vysvětlí příklady dopadu činnosti člověka na životní prostředí.

Přírodopis

Živé struktury a jejich funkce

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

CAP-PRI-001-ZV9-001

Rozpozná složení organismů z buněk s použitím mikroskopu a při další práci s informačními zdroji objasní funkci buňky jako komplexního živého celku.

MDÚ: Rozliší s pomocí zadaných kritérií jednobuněčný organismus a mnohobuněčný organismus.

CAP-PRI-001-ZV9-002

Na základě pokusu popíše faktory ovlivňující základní životní procesy v organismech včetně člověka.

MDÚ: Využívá metody poznávání přírody, zejména pozorování a pokus.

CAP-PRI-001-ZV9-003

Objasní základní vnější a vnitřní stavbu vybraných organismů včetně člověka a fungování těla jako celku s vysvětlením funkce orgánů a orgánových soustav pomocí modelu.

MDÚ: Popíše s využitím předložené vizualizace stavbu těla člověka a přiřadí funkci jednotlivým částem s vhodným porovnáním.

Organismy a prostředí

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

CAP-PRI-002-ZV9-004

Vytvoří zjednodušující model vztahů mezi organismy navzájem a prostředím v ekosystému na základě vlastního pozorování a práce s informačními zdroji a na konkrétních příkladech posoudí udržitelnost využívání ekosystému člověkem.

MDÚ: Rozpozná roli organismů v ekosystému a vztahy mezi nimi na základě pozorování a/nebo vyobrazení.

CAP-PRI-002-ZV9-005

Podílí se na návrhu způsobu obnovy nebo ochrany cenného nebo člověkem narušeného území v regionu a posoudí možné dopady navrženého opatření.

MDÚ: Popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky.

CAP-PRI-002-ZV9-006

Zapojí se do péče o přírodu ve svém okolí nebo do aktivit pro její obnovu.

MDÚ: Zapojí se do péče o přírodu ve svém okolí nebo do aktivit pro její obnovu.

Název ilustrace

Reflexe péče o přírodu

Odkaz

<https://uloziste.rvp.cz/material/ab98d0>

Krátký textový popis

Úloha se zaměřuje na reflexi praktického zapojení žáků do péče o přírodu či její obnovu. Předpokládá, že již proběhly samotné pracovní aktivity. Zdůrazňuje témata, nad kterými je možné se zpětně zamyslet, navrhuje ale také výhled do budoucna (v kontextu školní skupiny i budoucího dospělého života).

Ilustraci pro žáky s LMP naleznete v příloze s označením "_MDU".

CAP-PRI-002-ZV9-007

Objasní roli přírodních procesů v příčinách, dopadech a opatřeních týkajících se změn klimatu.

MDÚ: Objasní na příkladech roli činnosti člověka při změně klimatu a uvede příklady opatření, která změnu klimatu a její dopady na přírodu a lidské zdraví zmírňují.

CAP-PRI-002-ZV9-008

Zhodnotí význam přírody pro život člověka na základě vědeckých důkazů a s využitím konkrétních příkladů.

MDÚ: Ukáže na konkrétním příkladu ve svém okolí význam přírody pro život člověka.

Rozmnožování a dědičnost

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

CAP-PRI-003-ZV9-009

Zhodnotí výhody a nevýhody pohlavního a nepohlavního rozmnožování pro projevení se konkrétních znaků s ohledem na dané prostředí.

MDÚ: Popíše proces rozmnožování a porovná shody a rozdíly mezi potomky a rodiči.

CAP-PRI-003-ZV9-010

Vysvětlí význam DNA pro jedince a diskutuje o výhodách a rizicích jejího pozměňování.

MDÚ: není uvedena

Evoluce a rozmanitost

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

CAP-PRI-004-ZV9-011

Vysvětlí, jak vlastnosti vybraného organismu souvisejí s jeho vývojem a umožňují mu přežít a rozmnožit se.

MDÚ: není uvedena

CAP-PRI-004-ZV9-012

Určí vybrané druhy a zdůvodní jejich zařazení do taxonomických skupin na základě typických znaků a popíše evoluci skupin organismů s použitím vhodných vyobrazení vývoje.

MDÚ: Třídí vybrané zástupce živočichů, rostlin a hub do skupin.

CAP-PRI-004-ZV9-013

Na základě pozorování a společných diskusí analyzuje shody a rozdíly ve vývoji a životních projevech mezi člověkem a ostatními živočichy.

MDÚ: Pojmenovává shody a rozdíly ve vývoji a životních projevech mezi člověkem a ostatními živočichy.

CAP-PRI-004-ZV9-014

Reflektuje svůj vztah k přírodě na základě aktivit podporujících environmentální senzitivitu, ocenění rozmanitosti a chápání evoluční příbuznosti lidí a ostatních organismů.

MDÚ: Využívá příležitost k rozvoji citlivosti k přírodě a k ocenění její rozmanitosti a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.

Dynamická planeta

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

CAP-PRI-005-ZV9-015

Odvozuje význam minerálů, hornin a půdy na základě charakteristik zjištěných z informačních zdrojů a pomocí zkoumání jejich vlastností.

MDÚ: Zkoumá vlastnosti a praktické využití vybraných minerálů, hornin a půdy.

CAP-PRI-005-ZV9-016

Vysvětlí vztah mezi pohyby litosférických desek a vznikem a přeměnou hornin na základě studia informačních zdrojů a modelů.

MDÚ: Rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů.

CAP-PRI-005-ZV9-017

Objasní příčiny neobnovitelnosti a nerovnoměrného rozložení zdrojů minerálů, energie, podzemní vody a dopady jejich těžby a využití na zdraví lidí a přírodu.

MDÚ: Popíše, jaké významné nerostné suroviny a energetické zdroje jsou součástí běžné potřeby člověka.

CAP-PRI-005-ZV9-018

Objasní události významné pro vznik a vývoj života v jednotlivých geologických érách (včetně vymírání v současnosti) s využitím časové osy a informačních zdrojů; vybrané události dokládá na příkladech hornin a zkamenělin z regionu.

MDÚ: není uvedena

Umění a kultura

Výtvarná a filmová výchova

Vlastní tvorba a její sdílení

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

UAK-VFV-001-ZV5-001

Uplatňuje a kombinuje při vlastní výtvarné tvorbě linie, tvary, barvy v ploše i prostoru a objevuje vztahy mezi nimi.

MDÚ: Užívá linie, barvy, tvary při tvorbě v ploše i prostoru.

UAK-VFV-001-ZV5-002

Vyjadřuje výtvarnými prostředky vjemy, pocity, prožitky, myšlenky, představy a zkušenosti a realizuje svůj tvůrčí záměr.

MDÚ: Vyjadřuje výtvarnými prostředky vjemy, pocity, prožitky a realizuje své nápady.

UAK-VFV-001-ZV5-003

Reaguje na svou tvorbu i tvorbu ostatních prostřednictvím slova, pohybu, zvuku či jiných nonverbálních prostředků a sdílí ji s ostatními.

MDÚ: Reaguje na svou tvorbu i tvorbu ostatních slovem, pohybem, zvukem či jinými nonverbálními prostředky.

UAK-VFV-001-ZV5-004

Experimentuje s výtvarnými a filmovými prostředky a uplatní je ve vlastní tvorbě a tvořivé hře.

MDÚ: není uvedena

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

UAK-VFV-001-ZV9-001

Uplatňuje a kombinuje při vlastní tvorbě prvky výtvarného umění

MDÚ: Užívá a kombinuje prvky a prostředky výtvarného umění.

UAK-VFV-001-ZV9-002

Realizuje svůj tvůrčí záměr s využitím prostředků výtvarného umění, filmového umění a jejich kombinací.

MDÚ: Vyjadřuje výtvarnými a filmovými prostředky vjemy, pocity, prožitky, zkušenosti, vlastní nápady.

UAK-VFV-001-ZV9-004

Dokumentuje vlastní tvorbu a vede si přehled zdrojů pro inspiraci a využití ve své další tvorbě.

MDÚ: Dokumentuje vlastní tvorbu.

UAK-VFV-001-ZV9-005

Reflektuje svou tvůrčí výtvarnou či filmovou zkušenost a přijímá zpětnou vazbu jako impulz pro další tvorbu.

MDÚ: není uvedena

UAK-VFV-001-ZV9-003

Užívá a kombinuje prostředky filmu s důrazem na vyprávění pomocí pohyblivého obrazu.

MDÚ: Podílí se na skupinové práci a tvorbě jednoduché animace či krátkého výtvarného příběh.

Recepce a reflexe uměleckého díla

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

UAK-VFV-002-ZV5-005

Vyjádří, co prožíval při vnímání výtvarného a audiovizuálního díla

MDÚ: Vyjádří svůj zážitek ze setkání s výtvarným a audiovizuálním dílem.

UAK-VFV-002-ZV5-006

Komunikuje o výtvarném či filmovém uměleckém díle s využitím základních oborových pojmů.

MDÚ: Účastní se komunikace o výtvarném či filmovém díle, rozumí základním pojmům v komunikaci ostatních.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

UAK-VFV-002-ZV9-006

Popíše zážitek z výtvarného a audiovizuálního díla a zhodnotí, v čem spatřuje jejich význam.

MDÚ: není uvedena

UAK-VFV-002-ZV9-007

Komunikuje o uměleckých dílech minulosti a současnosti i o běžné vizuální a audiovizuální produkci s použitím oborových pojmů.

MDÚ: Vyjádří se k výtvarnému nebo audiovizuálnímu dílu, čím ho zaujalo, co mu přineslo.

Kulturní povědomí a jednání

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

UAK-VFV-003-ZV5-007

Uvede příklad kulturní události či kulturní instituce ve svém nejbližším okolí.

MDÚ: Uvede příklad kulturní události nebo uměleckého díla, se kterým se setkal ve svém okolí.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

UAK-VFV-003-ZV9-008

Uvede příklady vlivu nových technologií na proměnu umělecké tvorby a jejího vnímání.

MDÚ: není uvedena

UAK-VFV-003-ZV9-009

Představí ostatním konkrétní dílo, projev nebo osobnost z oblasti výtvarného a filmového umění a zdůvodní, v čem spatřuje jejich význam.

MDÚ: Představí ostatním výtvarné, architektonické nebo filmové dílo.

Hudební, taneční a dramatická výchova

Interpretace, vlastní tvorba a její sdílení

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

UAK-HTD-001-ZV5-001

Zapojuje se aktivně do her, cvičení a tvořivých činností, v nichž získává, upevňuje a rozvíjí základní reprodukční, interpretační i tvůrčí dovednosti.

MDÚ: Získává pomocí her a cvičení základní hudební, taneční, hlasové a pohybové dovednosti pro skupinovou interpretaci a tvorbu v oblasti hudby, tance a divadla.

UAK-HTD-001-ZV5-002

Využívá jednoduché postupy a prostředky vycházející z hudby, tance, divadla při samostatných i společných interpretačních a tvůrčích činnostech.

MDÚ: Interpretuje samostatně i ve skupině jednoduché hudební celky, účastní se společné jevištní a taneční tvorby.

UAK-HTD-001-ZV5-003

Zapojuje se do reflexe reprodukčních, tvůrčích a interpretačních činností s porozuměním základním oborovým pojmům.

MDÚ: Reaguje na svou tvorbu i tvorbu ostatních jemu dostupnými prostředky - slovem, pohybem, zvukem či jinými nonverbálními prostředky.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

UAK-HTD-001-ZV9-001

Zapojuje se do tvůrčího procesu v různých rolích na základě svých schopností, osvojených dovedností a osobních preferencí.

MDÚ: Zapojuje se do tvůrčího procesu v rolích, které odpovídají jeho dovednostem a potřebám.

UAK-HTD-001-ZV9-002

Vědomě využívá své hudební schopnosti a dovednosti získané prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností v individuálních i skupinových aktivitách.

MDÚ: Rozvíjí a využívá získané dovednosti v individuálních nebo skupinových hudebně pohybových aktivitách, zpěvu, při hře na rytmické hudební nástroje.

UAK-HTD-001-ZV9-003

Využívá osvojené postupy, prostředky kreativního tance k vnímání vlastního těla, k osobitému pohybovému a tanečnímu vyjadřování a k vlastní tvorbě.

MDÚ: není uvedena

UAK-HTD-001-ZV9-004

Využívá postupy a prostředky divadla k vlastní tvorbě, prozkoumávání témat, mezilidských vztahů a situací, poznávání sebe sama.

MDÚ: Využívá slovo a pohyb k znázornění jednoduchého děje nebo situace.

UAK-HTD-001-ZV9-005

Reflektuje tvůrčí a interpretační proces s využitím základních oborových pojmů.

MDÚ: Sdílí s ostatními výsledky své tvorby, přijímá jednoduchou zpětnou vazbu.

Receptce a reflexe uměleckého díla

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

UAK-HTD-002-ZV5-004

Rozvíjí a buduje svůj vztah k hudbě pomocí poslechových činností a propojuje svou zkušenost se základními prvky hudební řeči.

MDÚ: Buduje svůj vztah k hudbě pomocí poslechových činností.

UAK-HTD-002-ZV5-005

Vyjádří svůj zážitek z hudebního, divadelního nebo tanečního díla nebo programu.

MDÚ: Vyjádří svůj zážitek z divadelního, tanečního či hudebního díla nebo programu.

UAK-HTD-002-ZV5-006

Rozliší hudební, taneční a divadelní dílo a orientuje se v prostředcích jejich vyjádření.

MDÚ: Rozliší hudební, taneční a divadelní dílo na základě jejich charakteristických znaků.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

UAK-HTD-002-ZV9-006

Oceňuje díky zkušenostem získaným z poslechových činností kvalitu a přínos hudebního díla.

MDÚ: Rozvíjí svůj vztah k hudbě pomocí poslechových činností.

UAK-HTD-002-ZV9-007

Využívá získané zkušenosti a znalosti k vlastnímu výkladu uměleckého díla a jeho základní analýze.

MDÚ: není uvedena

Kulturní povědomí a jednání

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

UAK-HTD-003-ZV5-007

Uvede příklady hudebních, divadelních nebo tanečních projevů, kulturní tradice, kulturní instituce vztahující se k těmto druhům umění ve svém nejbližším okolí, lokalitě či regionu.

MDÚ: Uvede příklad hudebních, divadelních nebo tanečních projevů a nejvýznamnějších kulturních tradic ve svém okolí.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

UAK-HTD-003-ZV9-008

Zhodnotí přínos svého zapojení do třídních, školních nebo místních kulturních nebo uměleckých aktivit a projektů.

MDÚ: Zapojí se do třídních, školních nebo místních uměleckých aktivit a projektů.

UAK-HTD-003-ZV9-009

Uvede příklady živého umění, kulturních projevů, akcí, tradic a kulturních institucí na regionální, národní i celosvětové úrovni.

MDÚ: Uvede příklad významné kulturní instituce a tradice ve svém okolí, v naší zemi nebo ve světě.

Člověk, zdraví a bezpečí

Výchova ke zdraví a bezpečí

Ochrana a podpora zdraví – nemoci, úrazy, prevence, sexuální a reprodukční zdraví

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

CZB-VZB-001-ZV9-001

Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých s využitím příkladů přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím.

MDÚ: Rozpozná různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých s využitím příkladů přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím.

CZB-VZB-001-ZV9-002

Na základě znalosti základních mechanismů vzniku nemocí (infekčních, neinfekčních, degenerativních, psychosomatických aj.) uplatňuje zásady aktivní ochrany zdraví.

MDÚ: Uplatňuje zásady aktivní ochrany zdraví s využitím základních znalostí o fungování lidského těla.

CZB-VZB-001-ZV9-003

Zdůvodní význam odpovědného, respektujícího sexuálního a partnerského chování pro zdraví a bezpečí člověka, navrhne a aplikuje postupy ochrany reprodukčního a sexuálního zdraví.

MDÚ: Popíše význam odpovědného respektujícího sexuálního chování pro zdraví a bezpečí člověka, diskutuje postupy ochrany reprodukčního a sexuálního zdraví.

CZB-VZB-001-ZV9-004

Analyzuje a hodnotí tělesné a psychosociální změny v období dospívání a adekvátně na ně reaguje, rozezná nevhodné i nekonsenzuální chování související se sexualitou ve fyzickém i digitálním prostředí.

MDÚ: Popíše tělesné a psychosociální změny v období dospívání, rozezná nevhodné chování související se sexualitou ve fyzickém i digitálním prostředí.

CZB-VZB-001-ZV9-005

Uplatňuje osvojené návyky a dovednosti v situacích úrazů a náhle vzniklých stavů, v rámci svých možností poskytne první pomoc ve škole.

MDÚ: Uplatňuje základní dovednosti v modelových situacích úrazů a náhle vzniklých stavů, poskytne první pomoc ve škole či přivolá pomoc dospělých.

Denní režim – hygiena, výživa a pohyb

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

CZB-VZB-002-ZV9-006

Na základě zásad zdravého životního stylu plánuje a upravuje svůj denní režim a každodenní činnosti.

MDÚ: Popíše denní režim a každodenní činnosti na základě zásad zdravého životního stylu.

CZB-VZB-002-ZV9-007

Zdůvodní význam tělesné, intimní a duševní hygieny pro podporu zdraví a samostatně využívá osvojené dovednosti k regeneraci sil a předcházení stresovým situacím.

MDÚ: Popíše význam tělesné, intimní a duševní hygieny pro podporu zdraví a samostatně využívá osvojené dovednosti v praktickém životě.

CZB-VZB-002-ZV9-008

Sestaví jednoduchý i dlouhodobý jídelníček na základě výživových doporučení, která aplikuje vzhledem k potřebám organismu.

MDÚ: Sestaví jednoduchý i dlouhodobý jídelníček na základě znalostí základních výživových doporučení.

Osobní bezpečí

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

CZB-VZB-003-ZV9-009

Zaujímá odmítavý postoj vůči nevhodnému chování (vulgárnímu, násilnému, nerespektujícímu, agresivnímu, manipulativnímu) a v modelových situacích používá vhodné způsoby, jak se vůči takovému chování vymezit.

MDÚ: Rozpozná nevhodné chování i nevhodný mediální tlak zahrnující vliv desinformací, v modelových situacích používá vhodné způsoby, jak v takových situacích reagovat.

Název ilustrace

Jak si lépe porozumět

Odkaz

<https://uloziste.rvp.cz/material/601043>

Krátký textový popis

Ilustrace poskytuje základní vhled do situací, které mohou ohrozit osobní bezpečí žáků. Umožňuje žákům ověřit si, zda dokáží k nevhodným (vulgárním, nekonsenzuálním, agresivním, manipulativním) projevům chování a násilí zaujmout odmítavý postoj. Aktivita dává žákům možnost ujasnit si některé důležité aspekty vzájemných vztahů, význam stanovení a dodržování pravidel soužití ve třídě. Posilují pocity bezpečí v komunitě, vytvářejí vhodné prostředí pro seberealizaci žáků. Žáci se zamýšlejí nad důsledky způsobu vlastní komunikace se spolužáky na utváření mezilidských vztahů v ve třídě. Rozlišují na základě reálných situací, které způsoby jednání mají pozitivní a které negativní vliv na vztahy zúčastněných osob. Přebírají různé role v simulovaných

komunikačních situacích, ověřují si, zda dokáží komunikovat s respektem, empatií, sledovat vlastní pokroky v komunikačních dovednostech.

Ilustraci pro žáky s LMP naleznete v příloze s označením "_MDU".

CZB-VZB-003-ZV9-010

Identifikuje nebezpečné aktivity a situace vyskytující se v digitálním prostředí a odůvodní, proč je důležité chránit zde bezpečí své i ostatních, včetně ochrany osobních údajů.

MDÚ: Rozpozná nebezpečné aktivity a situace vyskytující se v digitálním prostředí a uvede, proč je důležité chránit zde bezpečí své i ostatních, včetně ochrany osobních údajů.

CZB-VZB-003-ZV9-011

Chová se zodpovědně, předvídavě a bezpečně ve škole, v neznámém prostředí i v prostředí virtuální reality, při styku s neznámými osobami, zvířaty a nebezpečnými předměty.

MDÚ: Chová se zodpovědně a bezpečně ve škole, v neznámém fyzickém i digitálním prostředí, při styku s neznámými osobami, zvířaty a nebezpečnými předměty.

CZB-VZB-003-ZV9-012

Pohybuje se samostatně a bezpečně v běžném silničním provozu v roli chodce, cyklisty, spolujezdce, cestujícího ve veřejné dopravě, řeší modelové dopravní situace a zvládá zásady bezpečného chování v případě dopravní nehody.

MDÚ: Pohybuje se samostatně a bezpečně v běžném silničním provozu v roli chodce, cyklisty, spolujezdce, cestujícího ve veřejné dopravě, řeší modelové dopravní situace, se kterými se setkává v praktickém životě.

CZB-VZB-003-ZV9-013

Uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika zneužívání legálních i nelegálních návykových látek se životní perspektivou člověka, vysvětlí rizika a dopady závislostního chování.

MDÚ: Popíše zdravotní a psychosociální rizika zneužívání legálních i nelegálních návykových látek, vysvětlí vliv závislostního chování na zdraví člověka.

Osobní bezpečí za mimořádných událostí a v souvislosti s obranou státu

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

CZB-VZB-004-ZV9-014

Uplatňuje adekvátní způsoby bezpečného chování v modelových situacích ohrožení spojeného s mimořádnou událostí.

MDÚ: Uplatňuje v modelových situacích vhodné způsoby bezpečného chování při vyhlášení mimořádné události.

CZB-VZB-004-ZV9-015

Aplikuje zásady bezpečného chování při antropogenních mimořádných událostech a mimořádných událostech způsobených přírodními vlivy na místech, kde se pohybuje.

MDÚ: Popíše funkci složek Integrovaného záchranného systému a zásady bezpečného chování při mimořádných událostech způsobených člověkem a mimořádných událostech způsobených přírodními vlivy na místech, kde se pohybuje.

CZB-VZB-004-ZV9-016

Charakterizuje zásady požární prevence; v případě vzniku požáru adekvátně reaguje a v modelových situacích použije vhodné způsoby chování, metody a prostředky hašení požáru.

MDÚ: Popíše zásady požární prevence, uplatňuje v modelových situacích vhodné způsoby chování v případě ohrožení požárem.

CZB-VZB-004-ZV9-017

Vysvětlí roli občana a jeho práva a povinnosti při zajišťování bezpečnosti a obrany státu, orientuje se v principech zajišťování vnější i vnitřní obrany, v bezpečnostním systému ČR a typech krizových stavů.

MDÚ: Popíše roli občana a jeho práva a povinnosti při zajišťování bezpečnosti a obrany státu.

Tělesná výchova

Činnosti ovlivňující pohybové učení a zdraví

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

CZB-TEV-001-ZV5-001

Zvládá v souladu s individuálními možnostmi osvojované pohybové dovednosti a uplatňuje je v individuálních a týmových pohybových činnostech.

MDÚ: Zvládá osvojované pohybové dovednosti a uplatňuje je v individuálních a týmových pohybových činnostech.

CZB-TEV-001-ZV5-002

Tvoří podle zadání, své fantazie, hudebního či rytmického doprovodu varianty jednoduchých pohybových dovedností.

MDÚ: Rozumí zadání a vyjádří dle své fantazie, hudebního či rytmického doprovodu varianty jednoduchých pohybových dovedností.

CZB-TEV-001-ZV5-003

Uplatňuje osvojované postupy vedoucí k rozvoji tělesné zdatnosti, k duševní a sociální pohodě, k pozitivnímu naladění, k překonávání námahy a obtíží spojených s tělesnou zátěží.

MDÚ: Uplatňuje základní postupy vedoucí k rozvoji tělesné zdatnosti, k duševní a sociální pohodě, k pozitivnímu naladění, k překonávání námahy a obtíží spojených s tělesnou zátěží.

CZB-TEV-001-ZV5-004

Zapojuje se do organizace svého pohybového režimu, plánuje své pohybové činnosti a jejich konkrétní realizaci.

MDÚ: Plánuje a zapojuje se do pohybových činností spolu s ostatními žáky.

CZB-TEV-001-ZV5-005

Uplatňuje základní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech, svým jednáním předchází nebezpečným situacím a při jejich vzniku adekvátně reaguje.

MDÚ: Uplatňuje základní zásady bezpečnosti a hygieny při a po pohybových aktivitách.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

CZB-TEV-001-ZV9-001

Zvládá v souladu s individuálními možnostmi širší spektrum osvojovaných pohybových dovedností a uplatňuje je v individuálních a týmových pohybových činnostech.

MDÚ: Osvojí si pohybové dovednosti a uplatňuje je v individuálních a týmových pohybových činnostech.

CZB-TEV-001-ZV9-002

Tvoří varianty pohybových dovedností podle zadání, své fantazie, hudebního a rytmického doprovodu, podle účelu pohybových činností, společně zvolené taktiky hry, soutěže.

MDÚ: Tvoří podle zadání a své fantazie, hudebního či rytmického doprovodu varianty jednoduchých pohybových dovedností.

CZB-TEV-001-ZV9-003

Samostatně uplatňuje osvojené postupy ke zlepšení či udržení své tělesné zdatnosti, duševní a sociální pohody, k překonávání námahy a obtíží spojených s tělesnou a psychickou zátěží.

MDÚ: Zlepšuje svou fyzickou zdatnost, vnímá duševní a sociální pohodu, překonává obtíže spojené s fyzickou zátěží.

CZB-TEV-001-ZV9-004

Aktivně se podílí na plánování a organizaci svého pohybového režimu (ve škole, mimo školu) a naplňuje ho.

MDÚ: Plánuje a zapojuje se do pohybových činností spolu s ostatními žáky a chápe význam pohybových aktivit pro zdraví.

CZB-TEV-001-ZV9-005

Uplatňuje zásady hygieny a bezpečného chování při pohybových činnostech v prostředí sportovišť a přírody; aktivně předchází krizovým situacím a při jejich vzniku adekvátně reaguje.

MDÚ: Uplatňuje zásady bezpečnosti a hygieny při a po pohybových aktivitách, předchází nebezpečným situacím.

Činnosti podporující pohybové učení

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

CZB-TEV-002-ZV5-006

Reaguje správně na základní pokyny, povely, signály a vykonává podle nich individuální i týmovou pohybovou činnost.

MDÚ: Reaguje správně na základní pokyny, povely, signály a vykonává podle nich individuální i týmovou pohybovou činnost.

CZB-TEV-002-ZV5-007

Dodržuje základní pravidla jednoduchých her a soutěží, adekvátně reaguje na zjevné přestupky.

MDÚ: Dodržuje základní pravidla jednoduchých her a soutěží.

CZB-TEV-002-ZV5-008

Měří pohybové výkony a na základě pokynů učitele či porovnání výkonů s předchozími na ně adekvátně reaguje.

MDÚ: Měří dle pokynů pohybové výkony a porovnává je s výkony přechozími.

Název ilustrace

Kruhový trénink

Odkaz

<https://uloziste.rvp.cz/material/045ef8>

Krátký textový popis

Tato aktivita je dobrá pro sledování rozvoje síly, vytrvalosti, rychlosti i koordinace. Jelikož je úroveň označena jako „Splněno“, znamená to, že žáci s kruhovým tréninkem i s jednotlivými cviky pracují dlouhodobě. Rozumí tomu, co je kruhový trénink, umí technicky přiměřeně jednotlivé cviky provést, dodržují bezpečnost při cvičení i přesunech z jednotlivých stanovišť. Aktivitu proto doporučujeme ve vyšších ročnících 1. stupně základní školy. Ideální je co nejmenší počet žáků na jednom stanovišti. Zejména pokud bude hodně stanovišť, doporučujeme provádět měření jen na některých z nich. Na ostatních stanovištích se mohou žáci např. zaměřovat na zlepšení techniky, aby s ohledem na věk měli přiměřenou zátěž a neublížili si tím, že se budou snažit podat maximální výkon jen kvůli snaze být co nejlepší. Aktivitu lze provádět v tělocvičně i na hřišti, podle toho pak učitel volí cviky. Podle cviku a počtu žáků také může na jednom stanovišti vykonávat cvik zároveň více žáků.

Ilustraci pro žáky s LMP naleznete v příloze s označením "_MDU".

CZB-TEV-002-ZV5-009

Při pohybových činnostech jedná v duchu fair play, respektuje pohybové dovednosti, předpoklady a zájmy ostatních.

MDÚ: Jedná v duchu fair play, včetně respektu k ostatním žákům.

CZB-TEV-002-ZV5-010

Spolupracuje při organizaci pohybových činností ve známých prostorech určených pro realizaci tělesné výchovy.

MDÚ: Podílí se na organizaci pohybových činností ve známých prostorech určených pro realizaci tělesné výchovy.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

CZB-TEV-002-ZV9-006

Používá osvojené tělocvičné názvosloví, správně reaguje na pokyny, povely, smluvená gesta a signály, samostatně řídí skupinu při pohybové činnosti.

MDÚ: Reaguje správně na základní pokyny, povely, signály a vykonává podle nich individuální i týmovou pohybovou činnost.

Název ilustrace

Skupinová rozcvička

Odkaz

<https://uloziste.rvp.cz/material/aa1aa9>

Krátký textový popis

Žáci sestaví a povedou krátké rozcvičení s ohledem na následující pohybovou činnost. Budou používat správné názvosloví, organizovat skupinu, dávat jasné instrukce, kontrolovat a korigovat provedení cviků u sebe i u spolužáků. Zároveň budou rozumět smyslu a efektu jednotlivých cviků a prokážou iniciativu v komunikaci a vedení. Smyslem této aktivity je u žáků podpořit zodpovědnost za vlastní přípravu před jakoukoli pohybovou činností nejen v tělesné výchově.

Ilustraci pro žáky s LMP naleznete v příloze s označením "_MDU".

CZB-TEV-002-ZV9-007

Dodržuje základní pravidla her a soutěží, označí přestupky proti herním či soutěžním pravidlům a vysvětlí, v čem došlo k jejich porušení.

MDÚ: Zná a dodržuje základní pravidla her a soutěží, rozpozná, když dojde k jejich porušení.

CZB-TEV-002-ZV9-008

Zaznamená a zhodnotí s pomocí dostupných technologií pohybový výkon, na základě zjištěných výsledků a dalších podnětů usiluje o jeho zlepšení.

MDÚ: Měří pohybové výkony, porovnává je s výkony přechozími a usiluje o jejich zlepšení.

CZB-TEV-002-ZV9-009

Naplňuje při pohybových činnostech některé olympijské myšlenky – čestné soupeření, respekt k odlišnostem, podpora znevýhodněných osob, ochrana přírody, uplatňování práv a povinností vyplývajících z různých rolí.

MDÚ: Jedná v duchu fair play, respektuje při pohybových činnostech jiné žáky, jejich odlišné předpoklady a zájmy.

CZB-TEV-002-ZV9-010

Spolupracuje při organizaci prostoru a pohybových činností ve známých i méně známých prostorech určených pro realizaci pohybových činností.

MDÚ: Spolupracuje při organizaci pohybových činností v prostorách určených pro realizaci pohybových činností.

CZB-TEV-002-ZV9-011

Vyhledá a prezentuje informace o aktuálním sportovním dění ve škole, v obci, regionu, ČR, ve světě.

MDÚ: Diskutuje o aktuálním sportovní dění ve škole, v obci, regionu, ČR, ve světě.

Zdravotní a aplikovaná tělesná výchova

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

CZB-TEV-003-ZV5-011

Uplatňuje (s pomocí učitele) speciální kompenzační, korektivní či jinak rozvíjející cvičení a aplikované pohybové aktivity s ohledem na své možnosti, koriguje techniku jejich provedení.

MDÚ: není uvedena

CZB-TEV-003-ZV5-012

Usiluje o zlepšení svých pohybových schopností a dovedností v souladu se svými možnostmi a potřebami.

MDÚ: není uvedena

CZB-TEV-003-ZV5-013

Uplatňuje dovednosti relevantní pro své zapojení do širokého spektra aplikovaných pohybových aktivit odpovídajících aktuálnímu zdravotnímu stavu.

MDÚ: není uvedena

CZB-TEV-003-ZV5-014

Zapojuje se do pohybových činností spolu s ostatními žáky, s ohledem na úroveň svých dovedností, svých zájmů a na různé sociální role.

MDÚ: není uvedena

CZB-TEV-003-ZV5-015

Uvádí na základě znalosti svého aktuálního zdravotního stavu nevhodná cvičení a pohybové činnosti i důvody, proč by se jich neměl účastnit.

MDÚ: není uvedena

CZB-TEV-003-ZV5-016

Využívá doporučené a dostupné upravené didaktické a sportovní pomůcky přizpůsobené pro jeho optimální zapojení do pohybových činností.

MDÚ: není uvedena

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

CZB-TEV-003-ZV9-012

Samostatně uplatňuje speciální kompenzační, korektivní či jinak rozvíjející cvičení a aplikované pohybové činnosti v souladu s aktuálním zdravotním stavem s ohledem na své možnosti a zkušenosti a usiluje o optimální provedení.

MDÚ: není uvedena

CZB-TEV-003-ZV9-013

Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech.

MDÚ: není uvedena

CZB-TEV-003-ZV9-014

Samostatně usiluje o zlepšení svých pohybových schopností a dovedností na základě zkušeností v různých pohybových činnostech.

MDÚ: není uvedena

CZB-TEV-003-ZV9-015

Uplatňuje dovednosti odpovídající jeho subjektivně maximálnímu zapojení do širokého spektra aplikovaných pohybových činností, které jsou v souladu s jeho aktuálním zdravotním stavem.

MDÚ: není uvedena

CZB-TEV-003-ZV9-016

Prostřednictvím aplikovaných pohybových aktivit prokazuje odpovídající sebevědomí a úspěšnost, klade si adekvátní motorické cíle a dosahuje jich.

MDÚ: není uvedena

CZB-TEV-003-ZV9-017

Upozorní na činnosti či podmínky, které jsou v rozporu s jeho zdravotním stavem, projeví dostatek kompetencí pro jejich úpravu potřebnou pro účast v nich.

MDÚ: není uvedena

CZB-TEV-003-ZV9-018

Vyhledává a užívá upravené didaktické, sportovní a sportovně-kompenzační pomůcky přizpůsobené pro jeho zapojení do pohybových činností na úrovni TV, rekreace a sportu, diskutuje o jejich využití pro rekreační pohybové činnosti.

MDÚ: není uvedena

Člověk, jeho osobnost a svět práce

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

CSP-OSV-001-ZV5-001

Rozpozná své vybrané osobnostní vlastnosti, silné stránky a zkouší uplatňovat sebepoznání ve svém jednání.

MDÚ: Rozpozná na příkladech své osobnostní vlastnosti, své silné stránky, a jejich prvky uplatňuje ve svém jednání.

Název ilustrace

Osobnostní vlastnosti v příběhu

Odkaz

<https://uloziste.rvp.cz/material/97d570>

Krátký textový popis

Žáci nejprve poznávají a vytváří různé vlastnosti, které jsou jim blízké. Poté každý vytvoří krátký příběh, ve kterém se jedna vybraná vlastnost projeví jako silná stránka, protože hrdina v tomto příběhu díky této vlastnosti někomu či něčemu pomůže.

Ilustraci pro žáky s LMP naleznete v příloze s označením "_MDU".

CSP-OSV-001-ZV5-002

Všímá si svého prožívání v běžných i náročných situacích, uplatňuje základní postupy předcházení stresu, jeho zmírňování a vyhledání pomoci.

MDÚ: Všímá si svého prožívání v běžných i náročných situacích, v modelových situacích přiměřeně uplatňuje základní postupy předcházení stresu a vyhledání pomoci.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

CSP-OSV-001-ZV9-001

Reflektuje svůj vztah k sobě a druhým, uplatňuje sebepoznání a zpětnou vazbu ve svém jednání.

MDÚ: Uvědomuje si svůj vztah k sobě a druhým, uplatňuje sebepoznání a zpětnou vazbu ve svém jednání.

CSP-OSV-001-ZV9-002

Uplatňuje strategie zvládání zátěže, předcházení a řešení náročných situací, včetně vyhledání pomoci.

MDÚ: Využívá základní techniky zvládání zátěže a předcházení náročným situacím, včetně vyhledání pomoci.

CSP-OSV-001-ZV9-003

Stanovuje si plán osobního rozvoje, realizuje postupné kroky k dosažení stanovených cílů a vyhodnotí jejich dosažení.

MDÚ: Stanovuje si krátkodobý cíl osobního rozvoje, realizuje postupné kroky k dosažení stanoveného cíle a vyhodnotí jeho dosažení.

CSP-OSV-001-ZV9-004

Prezentuje sám sebe v různých situacích s využitím sebehodnocení a zpětné vazby druhých.

MDÚ: Prezentuje sám sebe v modelových situacích s využitím zpětné vazby druhých.

CSP-OSV-001-ZV9-005

Reflektuje své vzdělávací potřeby a využívá efektivní strategie učení.

MDÚ: Uvede příklady svých potřeb a překážek při učení.

Sociální a etický rozvoj

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

CSP-OSV-002-ZV5-003

Zapojuje se do interakce ve skupině, rozpoznává svůj přínos a přínos druhých ve skupinové činnosti.

MDÚ: Zapojuje se do interakce ve skupině.

CSP-OSV-002-ZV5-004

Rozpozná základní emoce a potřeby své i druhých lidí a zkusí uplatnit vnímavost k nim ve svém jednání.

MDÚ: Rozpozná základní emoce a potřeby své i druhých lidí.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

CSP-OSV-002-ZV9-006

Reflektuje různé formy mezilidských vztahů, společné znaky a odlišnosti u sebe a druhých.

MDÚ: Rozpoznává různé formy mezilidských vztahů, společné znaky a odlišnosti u sebe a druhých.

CSP-OSV-002-ZV9-007

Uplatňuje vhodné způsoby sociální interakce ve skupině v modelových situacích.

MDÚ: Uplatňuje vybrané vhodné způsoby sociální interakce ve skupině v modelových situacích.

CSP-OSV-002-ZV9-008

Uplatňuje efektivní strategie sociální komunikace a řešení konfliktu v modelových situacích.

MDÚ: Uplatňuje základní pravidla sociální komunikace a vybírá z možných řešení konfliktu v modelových situacích.

CSP-OSV-002-ZV9-009

Respektuje pravidla etického chování a uplatňováním prosociálního chování přispívá k utváření vzájemně podporujících vztahů s druhými.

MDÚ: V praktických situacích respektuje přijatá třídní pravidla.

CSP-OSV-002-ZV9-010

Reflektuje své emoce a emoční prožívání druhých a využívá seberegulaci v interakci s druhými.

MDÚ: Rozlišuje své emoce a emoční prožívání druhých a využívá seberegulaci v konkrétních situacích ve třídě.

Kariérový rozvoj

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

CSP-OSV-003-ZV5-005

Rozpoznává různé druhy profesí ve svém blízkém okolí a sdílí zkušenosti se zapojením do pracovních činností ve svém domácím prostředí.

MDÚ: Rozpozná běžná povolání ve svém blízkém okolí a podílí se na pracovních činnostech v rámci prostředí školy.

CSP-OSV-003-ZV5-006

Navrhuje a zkouší realizovat svůj rozvoj ve vybrané oblasti svých zájmů.

MDÚ: Uvede příklad kroků, jak se rozvíjet ve vybrané oblasti svých zájmů.

Název ilustrace

Podívejte, moje úspěchy

Odkaz

<https://uloziste.rvp.cz/material/f91e62>

Krátký textový popis

Smyslem zadání je podpořit žáky v prezentování úspěchů, uvědomění vlastní dovedností a zdrojů. Současně je klíčové je vést k tomu, že úspěch je pro každého jedince něco jiného. Neexistuje nic jako velký a malý úspěch. Měřítko úspěchu si určujeme my sami. Každý z nás má jinou oblast, ve které vyniká a díky tomu jsme jedineční.

Ilustraci pro žáky s LMP naleznete v příloze s označením "_MDU".

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

CSP-OSV-003-ZV9-011

Reflektuje význam práce a aktivního zapojení do světa práce pro sebe, komunitu, společnost a přírodu.

MDÚ: Uvědomuje si na příkladech význam práce pro sebe i společnost.

CSP-OSV-003-ZV9-012

Využívá pro svůj kariérový rozvoj různé informační zdroje, vztahy a sítě ve fyzickém a digitálním prostředí.

MDÚ: Využívá pro svůj kariérový rozvoj vybrané informační zdroje.

CSP-OSV-003-ZV9-013

Rozpoznává relevantní vzdělávací a pracovní příležitosti pro své kariérové plánování.

MDÚ: Rozpoznává na příkladech vzdělávací a pracovní příležitosti, které jsou mu otevřené.

Název ilustrace

Den otevřených dveří

Odkaz

<https://uloziste.rvp.cz/material/474927>

Krátký textový popis

Žáci si volí vzdělávací příležitosti a připraví se na Den otevřených dveří na vybrané SŠ. Aktivita podporuje žáky a žákyně v plánování vlastní vzdělávací cesty. Zvědomuje kritéria pro kariérové rozhodování a využití získaných informací pro další plánování.

Ilustraci pro žáky s LMP naleznete v příloze s označením "_MDU".

CSP-OSV-003-ZV9-014

Reflektuje význam udržování rovnováhy mezi pracovním a osobním životem, různými rolami v životě.

MDÚ: Rozpoznává rozdíl mezi povinnostmi a volným časem.

CSP-OSV-003-ZV9-015

Tvoří osobní kariérové portfolio, které využívá v modelových situacích zájmu o vzdělávací a pracovní příležitosti.

MDÚ: Tvoří podle návodu osobní kariérové portfolio, které využívá ve vybrané modelové situaci za účelem získání vzdělávacích a pracovních příležitostí.

Polytechnická výchova a praktické činnosti

Práce s technickým materiálem a technická tvořivost

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

CSP-TCH-001-ZV5-001

Zhotovuje výrobky z technického materiálu s využitím tradičních, inovativních a digitálních technologií za dodržení zásad hygieny a bezpečnosti práce.

MDÚ: Realizuje přiměřené pracovní operace a postupy s různými a běžně dostupnými druhy technického materiálu za využití základních pomůcek, náradí a nástrojů za dodržení základních zásad hygieny a bezpečnosti práce.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

CSP-TCH-001-ZV9-001

Volí a tvůrčím způsobem bezpečně zpracovává technický materiál s ohledem na jeho funkčnost.

MDÚ: Zhotovuje výrobky z technického materiálu za dodržení zásad hygieny a bezpečnosti práce.

CSP-TCH-001-ZV9-002

Posuzuje výsledný produkt i celkový proces tvorby z hlediska funkčnosti, efektivity práce, estetiky, úspory materiálu.

MDÚ: Zhodnotí výsledný produkt s ohledem na funkčnost, estetiku a úsporu materiálu.

Název ilustrace

Ruční gravírování do skla

Odkaz

<https://uloziste.rvp.cz/material/e0eae7>

Krátký textový popis

V řízené diskusi žák navrhuje možná hodnotící kritéria v návaznosti na cíl výuky. Na základě inspirace prvky lidové kultury navrhne motiv nebo charakteristický vzor pro ruční gravírování sklenice. Na základě předchozí vlastní zkušenosti popíše plánovaný postup práce a identifikuje jeho klíčové body. Popíše potřebné pomůcky i bezpečnostní a hygienické zásady při manipulaci s nimi. Uvědomuje si možná rizika při práci a dodržuje daná bezpečnostní opatření. Prostřednictvím položené reflexe a na základě společně stanovených kritérií posoudí průběh a výsledek své práce, zhodnotí své schopnosti a dovednosti při realizaci aktivity. Při sebehodnocení nebo vzájemném hodnocení žáků užívá popisný jazyk a nezraňující komunikaci. Na základě vlastní zkušenosti si uvědomuje možnosti a limity ručního gravírování složitějších motivů ve srovnání se strojním zpracováním (laser).

Modifikace zadání (viz odkaz) stejné ilustrace, jako je u ostatních fází/úrovní, pro žáky s lehkým mentálním postižením (LMP), kteří se vzdělávají podle minimální doporučené úrovně.

Ilustraci pro žáky s LMP naleznete v příloze s označením "MDU".

Péče o domácnost a zahradu

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

CSP-TCH-002-ZV5-002

Používá běžné nářadí a nástroje pro péči o domácnost, zahradu nebo zeleň v interiéru.

MDÚ: Bezpečně manipuluje s nářadím a nástroji při základní péči o domácnost, o zahradu nebo o zeleň v interiéru.

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

CSP-TCH-002-ZV9-003

Zvládá základní údržbu a jednoduché opravy základního technického vybavení domácnosti v modelových situacích, porovnává možnosti vybavení domácnosti.

MDÚ: Provádí úkony spojené s běžnou údržbou domácnosti, používá základní technické vybavení domácnosti včetně kuchyňských spotřebičů.

CSP-TCH-002-ZV9-004

Užívá vybrané nářadí, techniku a moderní technologie při péči o zahradu nebo zeleň v interiéru za dodržení zásad hygieny a bezpečnosti práce.

MDÚ: Používá pracovní pomůcky, nářadí a základní technické vybavení při péči o zahradu nebo zeleň v interiéru za dodržení základních zásad hygieny a bezpečnosti práce.

Konstrukční činnosti a automatizace

1. stupeň, 5. ročník (ZV5)

CSP-TCH-003-ZV5-003

Provádí jednoduché konstrukční činnosti s návodem i bez návodu.

MDÚ: Provádí jednoduché konstrukční činnosti s návodem.

Název ilustrace

Konstrukční činnosti se stavebnicí Merkur

Odkaz

<https://uloziste.rvp.cz/material/990270>

Krátký textový popis

Na základě znalosti základních fyzikálních principů a jevů (např. rovnováha, síla, páka, aj.), a zkušeností s vlastní konstrukční činností, žák samostatně nebo ve skupině konstruuje zadaný model. Žák čte jednoduchou technickou dokumentaci (např. námětové karty, náčrty, fotografie, plánky, videonávody) a dodržuje postupné kroky vedoucí ke správné funkčnosti konstrukce. Experimentuje, prakticky ověřuje a následně hodnotí správnost a funkčnost konstrukce. Na základě ověření navrhuje možné úpravy konstrukce. V průběhu činnosti dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce se stavebnicí.

Ilustraci pro žáky s LMP naleznete v příloze s označením "_MDU".

2. stupeň, 9. ročník (ZV9)

CSP-TCH-003-ZV9-005

Využívá konstrukční dovednosti v modelových situacích, sestaví a upraví přiměřeně složitou konstrukci, model či robotické zařízení za dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce.

MDÚ: Vytváří dle návodu přiměřeně složitou konstrukci, model za dodržení základních zásad hygieny a bezpečnosti práce.